

NOVI

Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Cena 38 Din za celo leto.
— Za inozemstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din. —
V inzeratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

GLASILLO J. R. Z.

Spisi in dopisi se pošiljajo Uredništvu »Novega Domoljubaa,
naročnina, reklamacije in inserati pa Upravištvu »Novega
Domoljubaa«, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Kmetijski tabor v Dravljah

privedi Okrajna kmetijska zveza
za ljubljansko okolico v nedeljo
23. avgusta ob 2 popoldne.

Govorita poslanca Brodar in Fr.
Smodej.

Ta dan vsi v Dravlje!

Pred zborovanjem seja Okrajne
kmetijske zveze.

Karel Škulj:

Skrbi kmetovalca.

Kmeta je sedanjí gospodarski položaj tako zgrabil, da moramo misliti ali je še sploh mogoče še kaj poskusiti za zboljšanje in rešitev ali ne. Nizka cena živine nam je zadala najhujši udarec. Po mestih pa že študirajo, kako bi nas pritislili še pri mleku. V najhujši druginji je bilo mleko najcenejše, a sedaj gotovi ljudje hočejo ceno mleka še bolj pognati navzdol. To je pa prelep dokaz, kako se pri nas sploh dela. Kdo pa pravzaprav prideluje seno — kmet vendar, kdo ga prodaja? Pa zopet le kmet. Toraj če ga kmet prodaja, nima kmet nobene koristi, če je seno padlo v ceni, marveč le škodo. Naš kmet le toliko krav redi, kolikor mu njegove košenine in njive puste, ne pa da bi nabil celo krdelo krav v hlev, potem pa bi seno kupoval. Kdo seno kupuje? Ponajveč vzniki in pa morda kak kajzar, ki nima za en rep domačega sena. Ta dva pa mečeta malo mleka na trg — nasprotno, kupujeta ga često oba. To je pač stara resnica, da v Sloveniji nimamo kmetij, ki bi mleko pridobivali s kupljenim senom.

Sicer se pa ne veselimo prehitro cenejnega sena. Zrastlo ga je veliko, a spridilo se ga bo vsled nesrečnega deževja ogromno. Kar je pa spravljen, je pa tudi v nevarnosti, da se vname in sprhni, ker ni dovolj posušeno. In če kmet proda 3 l mleka na

dan, morda stolče mesečno 200 K. Kaj pa on dobi za to vsoto, kaj?

Nas pa nekaj drugega boli. Kako je silno padla živina! Za kravo, ki je stala pred 7/8 leta 24.000 K, boš težko dobil sedaj 11.000 K. In meso? Po 80 K večinoma kot prej! Kje so tisti različni faktorji, da bi tu nastopali proti oderuhom od strani mesarjev! Često dobi mesar za kožo toliko, kolikor kron da za kravo ali vola.

Letina ne kaže dobro. Po dolenski strani vem, da črv strašno uničuje koruzo, fižol in ostale sadeže. Po nekaterih občinah koruze ne bo 1/4 od prejšnjih let. Deževje ne pustí krompirju roditi, marsikod pa bo segnil. Če pa koruze in krompirja ne bo, potem ne kaže drugega kot zapreti hišo, pa po svetu!

Pravočasno se domenimo, pa stopimo v dogovor s kmeti v Slavoniji, Vojvodini in Srbiji. Kupiti bomo morali, pa čemu bomo še debelili že itak debele špekulante, ki se vozijo v avtomobilih kupljenih s profitom kmečkih pridelkov. Srbski kmet niti ne verjame, kako drago njegov tovariš v Sloveniji mora plačevati blago, ki ga je moral on dati po nizki ceni. V tem slučaju moramo izposlovati tudi znižano vožnjo. Ko bi danes osobito sedaj po leti in na jesen mogel kdo od nas vlake kontrolirati, bi videl, koliko ljudi se vozi za znižano ceno, četrtinsko in polovično, koliko se jih vozi brezplačno! Za vsako veselico se danes dobi polovična vožnja, upajmo, da bomo dobili tudi mi, ko bomo vozili prežalostno balo domov. Saj imamo organizacije — vse to morejo iste oskrbeti.

In še nekaj! Že sedaj bodi nam na mislih jesenski čas, ko bodo debeli prešiči za prodajo. Kako se zadnja leta z nas norčujejo mesarji in prekupčevalci! Pa nobena kupčija ni tako težka kot ta. Krme zmanjka, če delj svinje držiš, tem manj so vredne, ako vedno ne krmiš. Dobiti si moramo sami odjemalce na zunaj. Sicer se ne ve, kaj bo še do takrat z Italijo in Avstrijo z ozirom na trgovske pogodbe, a previdnost ne bo od škode. Mislimo na to! Saj če še prešiči odpovedo, potem pa bomo bosi in brez obleke, kje pa naj kaj dobimo sicer dohodkov. Mi res nimamo nikake zaslonbe pri sedanjih

vladah. Še nobenkrat se ni to tako jasno pokazalo kot tedaj, ko se je delala carinska tarifa. Industrijci so bili vprašani za svet in mnogi so dosegli marsikaj sebi v korist, a kmetovalec je bil prezrt. Prejšnji mesec je min. Stojadinovič prisiljen po nastopu naših poslancev začel spreminjati davek na delo, a poklical je v svet le velike tovarnarje, kmetovalca nobenega ne, četudi se tudi nas tiče to vprašanje. Mi imamo neustrašene zastopnike naše poslance, a tudi oni potrebujejo krepke pomoči od nas samih in to bi bila naša zbornica. Mi potrebujemo svoje zbornice, kjer se bo govorilo o gospodarskih zadevah, ne pa le o politiki in strankarstvu. Dokler te nimamo, pomagati si moramo na kak način sami. Če se bomo sami zavzeli, bo tako olajšano delo za naše poslance.

Brezje.

Sestanek in občni zbor Zveze slovenskih vojakov iz svetovne vojne na Brezjah dne 30. avgusta t. l.

Nekaj dni samo nas loči od sestanka na Brezjah, katerega smo lansko leto sklenili. Obenem s sestankom se bo odkrila spominska plošča v cerkvi in se bo vršil tudi občni zbor Z. S. V. iz svetovne vojne. Pravila Zveze so potrjena od ljubljanskega in mariborskega velikega župana in obsega delokrog Zveze obe oblasti. Slavnost se bo vršila po sledečem sporedu:

Ob pol 10 zapoje tovariši pevci v cerkvi »Ti o Marija«. Nato odkrije in blagoslovi superior vojne mornarice v p. Monsig. Karol Kokalj spominsko ploščo. Zbor zapoje »Blagor mu«.

Ob 10 pred cerkvijo začetek cerkvene slovesnosti. Govori Fr. Bonač, tajnik Zveze. Za govorom sledi sv. maša, pri kateri bo igrala godba. Po maši zapoje pevci žalostinko »Vigred se povrne«, nakar intonirajo bivši vojni kurati »Libera« za padle vojake. Po

1^a Amerika

se imenuje fina rujava košenina, izdelana iz najboljšega ameriškega bombaža. — Po trikratnem pranju postane snežno bela. V zalogi pri A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

končanih molitvah zapoje pevci »Oj Dobrodob«, in Maroltovo harmon. nar. pes. »Oj ta soldaški bobena«. Nato otvori predsednik Zveze major v. p. Martin Colarič občni zbor, na katerem podajajo funkcionarji svoja poročila. Slede pozdravi in govori. Vsi govorniki naj pred občnim zborom predložijo osnutek govora. Nihče ne sme govoriti več kot 5 minut. Po pozdravih in govorih se bo volil poslovni odbor in dva revizorja za leto 1925/26 ter se bo določil kraj občnega zbora in sestanka za prihodnje leto. Slučajnosti. Godba zaigra »Bože pravde«.

Ob 2 popoldne poseben sestanek vseh zaupnikov Zveze v samostanski dvorani.

Pevci, pripravite dobro objavljene pesmi. Zbirališče pevecov pred vhodom v samostan. Kratka izkušnja ob 9 v samostanski dvorani.

Polovična vožnja je dovoljena. Shranite in ne oddajte nikjer voznih listkov (kot nekateri lani); za vožnjo nazaj velja isti listek in pa izkaznica, ki jo dobite na Brezjah. Tam bodo dobili udeleženci tudi pravila zveze in sliko spominske plošče.

Tovariši, vsi na Brezje in ob vsakem vremenu! Vajeni discipline držite jo tudi brez-pogojno na Brezjah in pokorite se v vsakem oziru rediteljem, ki bodo imeli trobojne znake na levem rokavu.

Sestanek je namenjen vsem tovarišem brez razlike mišljenja in strank, ki so služili v svetovni vojni pri kateremkoli vojnem odredu ali polku.

Tov. zaupnike prosimo, naj nam javijo, če le mogoče, število udeležencev iz posameznih krajev, da bomo mogli obvestiti železnico glede potrebnega števila voz, oziroma posebnih vlakov. Iz Ljubljane bo vozil takoj po rednem gorenjskem vlaku v nedeljo ob pol 8 iz Ljubljane proti Otočam posebni vlak, ki se bo vračal iz Otoč ob po 5 tako, da bo imel v Ljubljani zvezo z vsemi drugimi vlaki.

Godba, obstoječa iz 50 mož, se opoldne razdeli na dve skupini.

Na veselo svidenje 30. avgusta!

Odbor Z. S. V.

POSESTVO NAPRODAJ: Hiša s stran. poslopij, njiva, travnik, vrt, gozd, 4 orale z vsem pridelkom. Cena 30.000 Din. — Več se izve pri Jož. Prašnikar, Izlake pri Zagorju. 5226

Največja izbira

vsakovrstnega sukna in hlačevine za moške obleke
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

Mlinski kamni

Bogata izbira naravnih in umetnih mlinjskih KAMNOV za vsakovrstno meljavo proti garanciji po zmerni ceni samo pri trvdki

ČADEŽ in BRCAR, Ljubljana, Kolodvoraka ul. 35.

Varno naložite svoj denar v
Vzajemni posojilnici
v Ljubljani, poleg hotela »Union«.
Obrestovanje najugodnejše.
Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvu i. t. d.

NOVIČAR

d Trg Domžale. Preteklo nedeljo so bile vasi Spodnje Domžale, Zgornje Domžale, Stob in Studa proglašene v trg Domžale. Proglasitev se je vršila z veliko slovesnostjo. V soboto zvečer je bila razsvetljava, v nedeljo dopoldne slavnostni sprevid, sv. maša in slovesna proglasitev, popoldan ljudska zabava. Slavnostni govornik je bil prof. dr. Rožič.

d Kako se vse obrača na svetu! Hrvatski sokol, ki se je odločil od Jugoslovanskega in katerega so razni državotvorci povsod preganjali kot protidržavnega, je za Vel. šmaren napovedal velik zlet v Zagrebu. Isti dan ga je napovedala tudi Orjuna. Vlada se je o tem posvetovala ter prepovedala slavlje — orjuncem. Danes meni, jutri tebi!

d Šolske sestre v Repnjah sprejemajo v internat deklice od 6. do 14. leta. Šola je štirirazredna. Poleg dobre vzgoje imajo priliko se priučiti srbohrvaščine, nemščine, klavirja, šivanja, krojenja in vseh ženskih ročnih del. Mesečni znesek za hrano in vso oskrbo znaša 400 Din. — Repnje leže sredi gorenjske ravnine, obdajajo jih lepi gozdovi; s kamniških planin veje neprestano najboljši zrak tako, da je za zdravje gojenk težko kje drugod bolje poskrbljeno. — Vsa vprašanja naj

se naslove: Šolske sestre v Repnjah, p. Vodice na Gorenjskem.

d Na Bledu je promet tujcev nekoliko oživel. Na letovišču se nahaja veliko visokih osebnosti.

d Orlovski Stadion se bo te dni začel zidati. Letos bo dozidan na treh straneh 2.50 m visok veličasten zid. Drugo leto se bo zgradba nadaljevala tudi na pročelju, če bo dovolj denarja. Na pročelju bo dolgo stebrišče in enonadstropna stavba z dvorano. Vsi stroški bodo narastli približno na 5 milijonov dinarjev.

d Ameriški rojaki se 15. t. m. na Brezjah poslove od svoje domovine. Pri slovesu bo sodelovalo pevsko društvo »Ljubljana« in jeseniška godba.

d Občni zbor Prosvetne zveze se bo vršil v pondeljek dne 17. t. m. ob 9 dopoldne v Akademskem domu v Ljubljani.

d Kruh se je pocenil v Ljubljani za 50 par pri kilogramu.

d Kdo kupi? Sokolski dom v Medvedah je naprodaj.

d Tihotanska družba na Rakeku. Na Rakeku aretiranega zastavonoša Orjuna Kukca, so zopet zaprli. Prišli so na sled dobro organizirani družbi tihotapcev, ki je razširila svoje delovanje od Rakeka pa do mažarske meje. Doslej so zaprli 15 oseb

Ponosna sem

na svoje belo perilo.

Kdor hoče imeti enako snežno-belo perilo, mora uporabljati samo najboljša pralna sredstva. Tako sredstvo pa je samo »Gazela«-milo.

GAZELA MILO

Med temi so tudi ljudje »boljšec sorte, vsi seveda navdušeni državotvorci. — Orjunc Kukec je pohajal dve leti po Rakeku brez posla. Živel je nobel, prav po kavalirsko.

d Na lokomotivi srebro. Finančna oblast je prišla na sled veliki tihotapski družbi srebra in zlata v Italijo. Pretekli teden je dala preiskati neki vlak, o katerem je dobila tajno obvestilo, da so na njem vozi precejšnja količina srebra. Pregledali so natančno vse vozove, toda niso ničesar našli. Končno so preiskali še lokomotivo ter našli na njej 36 kg srebra.

d Veliko tihotapstvo saharina so odkrili na Gorenjskem, kjer je finančna oblast že dalj časa sumila, da se preko koroške meje uvažajo velike množine saharina. Po dolgem iskanju so odkrili v Naklem pri nekem posesniku precejšnjo zalogo saharina ter so vse krivce zaprli in jim obenem naložili zelo visoko denarno kazen.

d Veliko tatvino z dekleti so odkrili v Zagrebu. Pet žensk je prežalo po zagrebških ulicah na brezposelna dekleta, med katerimi je tudi veliko Slovenk ter jih z obljubami na dobro službo oddajale v sramotno hiše, odtod pa prodajale v Carigrad.

d Smrtna nesreča se je v petek zvečer pripetila v kamnolomu ob cesti, ki pelje v Laško. Tam lomijo kamen za grušč, ki ga rabijo pri cestah. Pri tem delu razstreljujejo skale s smodnikom. Ta ko so istega dne napolnili s smodnikom več navrtanih lukenj in nato naboje zažgali. Neposredno po razstrelitvi se je po neka skala, ki je bila le napočena, odlomila in pričela drveti po strmini v dolino, kjer je zadela tako nesrečno Čaterja ml. iz Pečovnika, da je kmalu nato izdihnil.

d Smrtno ponesrečen motociklist. Trgovskemu potniku 28 letnemu Viktorju Deisingerju je počila med vožnjo v Ljubljano, in sicer pri Trzinu, pnevmatika (zračna cev na kolesih) na motornem kolesu. Deisinger je vsled tega padel in je dobil tako težke poškodbe, da so ga morali prepeljati takoj v bolnišnico, kjer je mož kmalu po sprejemu umrl.

d Obe nogi odtrgalo. Iz enega vlaka v drugega je hotel na dolenski železnici preskočiti 45 letni železničar Josip Peček. Pri tem mu je spodrsnilo ter je padel pod vlak, ki mu je odtrgal obe nogi. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico.

d Utonil je v Velikem Bečkereku v Begeju Slovenec Anton Šek od Sv. Mihaela pri Ormožu. Bil je železničar.

d Strupene kače so se pojavile v velikem številu v Hercegovini. Opikale se že mnogo živine, da je poginila. Tudi več oseb je že umrlo vsled pika.

d Na lovu za dotami. V Srbiji so si poiskali razni pustolovci nov vir dohodkov brez dela. Začeli so namreč zahajati na kmete, kjer so se seznanjali z raznimi uglednimi posestniki. Na račun teh znanj so se začeli ženiti pri premožnih kmetijskih hišah. Računali pa niso na neveste, ampak na denar. V Srbiji je namreč navada, da izplačajo ženinam polovico dote na dan »proševine«, t. j. na dan, ko ženin zaprosi roko neveste, drugo polovico pa na dan poroke. Ženin so se vedno zadovoljili s

polovico dote in jo nato odkurili. Na številne tozadevne ovadbe je odgovorila policija, da oškodovanim kmetom ne more pomagati, ker pod napačnim imenom poslujočih »ženinov« ne pozna.

d Sijajna javna varnost v Rumuniji. Četi znanih romunskih roparjev Muntiau-a in Tomescu-ja sta po raznih »junaških činih« prešli na bukovinsko ozemlje, kjer sta med drugim izropali nadškofijsko palačo. Roparjem se je nato zahotelo po letovišču. Pri prihodu odličnih gostov so jo orožniki in drugi čuvaji javne varnosti popihali, dočim so letoviščarji imeli priložnost, prepustiti razne nepotrebne stvari kot dragulje in denar novodošlim. Medtem se je pa razširila v Bukarešti govorica, da nameravajo banditi napasti samo Sinajo, kjer so na letovišču baš romunski kralj in kraljica, bivši grški kralj Jurij, bogati bančniki itd. Takoj je bil poslan tja v ojačitev odedlek orožništva, ki se je v resnici kmalu sprijel z roparji. Ker pa sta roparski četi močni okrog 100 mož in moderno oboroženi — imata celo ročne granate in strojnice — so po dolgotrajnem neodločnem boju v zadnjem hipu prišli še na pomoč poklicani lovci iz Bukarešte in poglani predrzneže v beg.

d »Pevec« je izšel v 7. in 8. številki. Prinaša štiri članke ter poročilo o pevskem gibanju doma in drugod. V prilogi so svatovske pesmi Emila Adamiča. Vsem zborom Ljubljani, Miklošičeva cesta 7.

MED BRATI IN SESTRAMI.

Nova škofija na Reki. Na Reki se je ustanovila nova škofija. Prvi reški škof bo postal, kakor se poroča sedanji generalni vikar tržaške škofije dr. Karol Meechia.

Občinske volitve v Podgori in Sempetru. Predzadnje nedeljo so se vršile v Podgori in Sempetru občinske volitve. Zmagali so v obeh občinah komunisti, ker se velik del občanov volitev ni udeležil. Vlada je nato volitve v obeh občinah razveljavila.

Učiteljski tečaj pri Sv. Luciji zabanjen. Slovansko učitelstvo je vsako leto priredilo pri Sv. Luciji svoj počitniški tečaj. Enak tečaj bi se imel vršiti tudi letos, pa ga je goriški podprefekt prepovedal. Poslanec dr. Besednjak je radi te prepovedi vložil na ministrstvo protest, vendar brezuspešno.

Italijani odpuščajo slovenske cestarje. Na mesto Slovencev pa nastavljajo Italijane.

Tečaj za občinske tajnike v Gorici. Preteklo sredo se je v Gorici otvoril tečaj za občinske tajnike. Na tem tečaju se bodo občinski tajniki seznanili zlasti s pravilnim vodstvom občinskih poslov, pa tudi o uredbi italijanskih upravnih oblasti. Tečaj bo trajal štiri mesece.

Odkritje spominske plošče v Sežani. V Sežani so v nedeljo 2. avgusta odkrili spominsko ploščo na čast italijanskemu kralju. Ob otvoritvi so se vršili patriotski govori v slovenskem in italijanskem jeziku.

Dijaški »verski dnevi« v Gorici. Goriška dijaška zveza bo priredila 27., 28. in 29. t. m. za svoje člane tečaj, na katerem se hočejo goriški dijaki poglobiti v verskih

POLITIČNI ZAPISKI

p 53 krat je napadel »Kmetijski list« v zadnji številki dr. Korošca. Da zraven debelo laže, ni treba posebej poudarjati. Na ta način mislijo z besedami pobiti dr. Korošca. Leta 1920 so poskušali samostojni naše pobijati s pestmi in palicami po shodih, pa ni nič pomagalo, danes pa mislijo, da se da z besedami. Vidi se, da se uče pri zgovornem gospodu Radiču.

p Brez dokazov zopet napada »Kmetijski list« dr. Antona Korošca. Celo kopo očitkov nameče proti našemu voditelju, pa niti ne poskusi, da bi to dokazal. Misli si pač, da se vedno najde kak kalin, ki nasede. Takim kalinom je nekdo nastavljal že morate naučiti gospodje, ki ste se zale to, da so se limance pokvarile in je moral »Sl. Republikanec« žalostno končati. Ne, ne, slovenski kmet ni več kalin, to se že morate naučiti g. penzionist, ki ste se tekli h »Kmetijskemu listu«.

p Zakaj povodenj napadov na dr. Korošca? Samostojneži bi vseeno radi pred ljudmi prikriili svojo najnovejšo izpremembo k centralizmu. Dobro namreč vedo, da Pucljevo glasovanje za davke, katere je na shodu v Ljubljani sam najhujše obsojal, ljudje čisto pravilno sodijo. Zato so se zatekli k starim sredstvom, kako zakriti svoj greh: udari po nasprotniku, da se bo vse kadilo. In v tem dimu in prahu se greh ne bo videl. Pa so udarili po dr. Korošču, ki se jim seveda zelo ljubeznivo smehlja. Drugačni levi so se že zaganjali v slovenskega tigra — da govorimo po samostojno — zato ga vpitje samostojnežev prav nič ne moti, pa pristašev SLS tudi ne. Da se bo pa vaše najnovejše »delo« vedno točno in jasno videlo, zato bomo pa že poskrbeli.

p Da bi bili varni, so radičevci pritiskali, da se je sprejel zakon, ki bo oviral pisanje v listih. Vlad odslej ne bomo smeli grajati, toda ljudje bodo sami napravili točno sodbo po — dejanjih.

p Največjo svobodo za časopise so zahtevali radičevci, dokler so bili v opoziciji. Ko so prešli v vlado, so postali prav taki kot so Žerjavovi liberalci. Z novim tiskovnim zakonom upajo ukrotiti svoje nasprotnike na Hrvaškem in v Sloveniji. Seveda so njihovi računi temeljito napačni. Časopisje bo molčalo, tem glasneje bo govorilo ljudstvo.

p Ob sprejetju novega tiskovnega zakona je celokupna opozicija v znak protesta zapustila zbornico. Radičevci so zahtevali, da se sprejme tiskovni zakon v vprašanih. Predavanja se bodo vršila v škofijskem dijaškem zavodu v Gorici.

Zlata maša v St. Jakobu v Rožu na Koroškem. Dne 28. julija t. l. je v St. Jakobu v Rožu daroval zlato sv. mašo g. prof. Ivan Huter, bivši dolgoletni tajnik Mohorjeve družbe. Vsa slovenska Koroška se je radovala tega slavlja, ker pozna zasluge, ki si jih je pridobil slavljeneec z delovanjem pri Mohorjevi družbi za slovenski narod.

ostrejši obliki. Upajo, da bodo vsako gibanje proti sebi na Hrvaškem mogli takoj udušiti.

p Občina Sv. Krištof pri Laškem ima 23. avgusta občinske volitve. Volišče bo troje kot dozdaj. SLS ima na vsakem volišču posebno skrinjico: pri Sv. Štefanu drugo, pri Sv. Jederti tretjo, pri Sv. Krištofu četrto. Prvo in peto imajo demokratarji, ki jih čaka neizogiben poraz zlasti zato, ker je bil po njihovi krivdi občinski odbor razpuščen.

p »Narodni Dnevnik« je list v Ljubljani, ki bi rad dedoval za Žerjavom. Pravi, da je slovenski, navdušuje se pa za Pucelja, ki je šel k Radičevcem in za Radiča samega. Sedanji vladi, v kateri ni nobenega Slovenca, dela poklone na vse pretege. Same lepe »slovenske« lastnosti tega lista. Opozarjamo naše somišljenike, da vedo, s kom imajo opraviti, če dobe ta list v roke.

p Gospoda okrog »Nar. Dnevnika« in »Kmetijskega lista« napada trboveljsko družbo. Pri tem pa namenoma pozablja, da ima vlada to družbo zelo na kratkem, ker jemlje država 50 odstotkov premoga od nje. Minister za rude pa je Puceljev klubov tovariš. Kaj bi torej besedičili po časopisju. Dejanj gospodje, dejanj.

p Narodna skupščina na počitnicah. Narodna skupščina je sprejela še nove dvanajstine z dosedanjimi davki, za katere je glaseval tudi gospod Pucelj, ter na zahtevo radičevcev novi tiskovni zakon, potem pa je šla na počitnice, ki bodo trajale do oktobra.

p Pašičevo zdravje. Zadnjih smo poročali, da se baje Pašiču zdravje hitro boljša. Sedaj se je dognalo, da so to vest razširili radikalni voditelji Pašičevega mišljenja, pa da ni resnična. Opazilo se je namreč, da je v radikalnem klubu takoj po Pašičevem odhodu nastalo zelo živahno gibanje, vse je oživel in takoj so se poznale razne stranke v klubu. Da bi se to nevarno gibanje preprečilo, so voditelji razširili vest o dobrem Pašičevem zdravju. In v klubu so se za hip prestrašili ter se previdno zopet umirili.

NAZNAVILA

n Legaska orlovska srenja priredi dne 16. t. m. popoldansko prireditev v Hotedrščici. Spored: Ob 1 popoldne sprejem bratakih društev in gostov pred vasjo. Ob 2 slovesne litanije v farji cerkvi. Ob 4 javen nastop celokupnega članstva s pestrim sporedom. Po telovadbi prosta zabava, šaljiva pošta, šaljiva dražba itd. Prijatelji našega društva, prihitite v obilnem številu na naš zadnji obmojni branik — v našo lepo Hotedrščico!

n Vrhniška orlovska srenja priredi 6. sept. veliko javno telovadbo na Stari Vrhnik z bogatim sporedom točno ob 3 popoldne. Jako važna točka bo tudi štafeta tekma, ki bo med srenjskimi odseki.

n Srečelov v Smarju. Kdor je v nedeljo, dne 2. avgusta v Smarju na srečelovu zadel številko 271, pa pomoti ni dobil pravega dobitka, naj tega prinese nazaj, ter dobi na zgoraj imenovano številko jagnje. Enako na številko 272 — sito.

n Red službe božje pri sv. Roku v Dravljah. Na praznik Marijinega Vnebovzetja popoldne ob 5 pridiga in litanije z blagoslovom, od 6 dalje spovedovanje. V nedeljo na praznik sv. Roka prva sv. maša ob 5. Ob 6 pridiga in sv. maša z blagoslovom. Ob 8 tisa sv. maša. Ob pol 10 pridiga in

PO SVETU

Neprestani umori v Bolgariji. V Sofiji se še vedno nadaljujejo razprave proti »zarotnikom«. »Zarotnik« je po naziranjih bolgarskih vladnih morilcev vsak politični nasprotnik vlade. Pretekli teden se je zopet vršila razprava proti 119 osebam iz Varne. Obsodili so jih 33 na smrt na vislicah, 77 na zaporne kazni, 9 pa je bilo oproščenih. Cela vrsta jih pa še čaka na obsodbo. Poslanci zemljoradniške stranke so radi neprestanih umorov vložili pritožbo na ministrskega predsednika Cankova. V tej pritožbi navajajo, da je bilo v zadnjem letu nad trideset zemljoradniških poslancev umorjenih. Zahtevajo, da se že enkrat napravi konec tem žalostnim razmeram.

Bolgari in Grki. Te dni so Bolgari umorili nekega grškega trgovca. To je povzročilo v celi Grčiji veliko razburjenje. Ministri in generali so se vsedli k seji in ugibali, kako kaznovati Bolgare, ki Grke zelo neprijazno gledajo. Zarožljali so z orožjem in zagrozili, da pošljejo vojsko nad Bolgare. Bolgari pa imajo doma s svojimi »zarotniki« dovolj dela, zato so brž Grke presili odpuščanja in obljubili, da bodo morilce grškega trgovca strogo kaznovali.

Trgovinska pogodba med našo državo in Avstrije. Pogajanja za trgovinsko pogodbo med našo državo in Avstrijo so končana in v kratkem bo pogodba podpi-

slovesna sv. maša. Popoldne ob 5 litanije z blagoslovom.

n Romanje na Krko je prve tri nedelje po Vel. Smarju. Prvo nedeljo pridejo nemški Kočevci, zato so pridige in litanije nemške. Drugo nedeljo pridejo Gorenjci, tretjo iz okolice. — Krka je starodavna božja pot sv. Kozma in Danijana, ki sta bila nekdaj v Arabiji sloveča zdravnik, zlat stia priprošnjika pri Bogu ljudem v vseh boleznih. — Dolgih 500 let so to božjo pot in tudi župnijo oskarbovali abeli menihi iz Stične. Ko je pa cesar Jožef preganjal iz Stične menihe, je tudi božja pot na Krki opešala. — Te tri nedelje radi obiščejo Krko (postaja Stična) tudi ljubljanski izletniki, da grede k trem izvirkom Krke in tudi v podzemsko jamo nad izvirkom Krke. Vendar pa so na Krki bolj veseli romarjev, takih, ki grede vsi k sv. obhajilu!

n Iz Skofje Loke. Tretjerečniki škofjeloškega okrožja bodo imeli četrto nedeljo v avgustu, t. j. dne 23. avgusta skupni shod pri Mariji Pomagaj na Brezjah. Prejšnji dan (v soboto 22. avg.) zvečer bo pridiga s slovesnimi verebernicami, drugo jutro pa služba božja s skupnim sv. obhajilom. Potem pa zunaj cerkve zborovanje, na katerem bodo nastopili s kratkimi govori tretjerečniki sami. Vsi člani in prijatelji III. reda iz cele Gorenjske, ste na ta shod prisrčno povabljeni!

Andr. Dolinar,
tajnik III.-r. skupščine.

n Iz Skofje Loke. Običajni letni semenj bi imel biti na sv. Roka dan v Skofji Loki, ker je pa ravno isti dan nedelja in v soboto pa praznik se tedaj vrši v petek, dne 14. t. m. — Zadnji semenj so bili zelo dobro obiskani, kar je znamenje, da se bodo vsi letni semenji znatno zboljšali. Zato se naprošajo kmetovalci in živinorejci, da se zopet s svojo živino in drugimi pridelki mnogoštevilno udeležijo. Obenem se vabijo mesarji in drugi kupci.

Občina Skofja Loka.

n Preklic. Podpisana izjavljam vse, kar se je žaljivega govorilo o Antonu Janežič. Dravljje 54, kot da sem to jaz povzročila, je neresnično in bo vsak, kdor bo to širil, pred sodnijo sam odgovarjal. Dravljje, 10. avgusta. — Ivana Sattler, Dravljje 64.

sana. S to pogodbo so se dosegle razne ugodnosti za sadjerejce in vinogradnike. Avstrija se je namreč zavezala, da bo znižala carino za uvoz našega sadja, jabolk, hrušk, breskev, marelic, grozdja, dalje zelenjave in kislega zelja. Za vinogradnike je zlasti važno, da je Avstrija dovolila uvoz 40.000 hl belega in 40.000 hl črnega vina po znižani carini.

Poljaki izganjajo Nemce. Med Poljaki in Nemci vlada silno napeto razmerje, ker se je poljska vlada poslužila pravice, ki jo ima po mirovni pogodbi, da sme izgnati nemške državljane iz svojega ozemlja. Okrog 30.000 poljskih Nemcev je namreč prosilo (optiralo) za nemško državljanstvo, ki so ga seveda dobili. Ni se jim pa prav nič mudilo v Nemčijo, ker imajo na Poljskem lepa posestva in cvetoče trgovine. Poljska vlada pa ne pusti, da bi Nemci, ki ne marajo biti poljski državljani, na Poljskem dobro živeli. Zato jim je kratkoma ukazala, da se imajo do 31. julija izseliti. Nemčija pa ni prav nič pripravila za novodošle državljane, ker imajo komaj njeni stari državljani dovolj kruha. Zato so prišli izseljenci v zelo neprijeten položaj. Svojih posestev na Poljskem niso mogli vsi tako hitro prodati, mnogi so se od njih težko ločili in prišel je 31. julij, pa mnogo Nemcev je bilo še na Poljskem. Poljska vlada pa se je odločila, da brezobzirno izvede svoj ukaz in je več tisoč Nemcev s silo pregnala čez mejo, drugim je pa določila ponovno čisto kratek rok, v katerem se morajo izseliti.

Brezposelnost na Slovaškem. Na Slovaškem bodo odpustili okrog 2000 železničarjev, predvsem Madžarov, ki niso češkoslovaški državljani.

za seboj; pri drugem oltarju sta se pa poročila 78 letni ženin in 15 letna nevesta. Neki 27 letni korajžni fant je peljal k oltarju 95 letno nevesto. Dva brata, eden star 88 let, drugi 81, sta se poročila z deklicama v starosti 22 in 18 let. Pri 21 zakonih v Londonu je v lanskem letu znašala razlika v starosti več kot 50 let.

Najboljši
bakreni kotli
vsake vrste za
žganjekuho se
dobijo pri trvdki
„Jugometalijska“
v Ljubljani
Kolodvorska ulica 13.

Preselitev trgovine.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem preselil svojo dobro vpeljano trgovino manufakture, galanterije in čevljev iz prejšnje hiše vlg. »Pri Primožu« v svoje lastne prostore na novo zgrajene trg. hiše, poleg kr. pošte.

Priporočam se najtopleje za nadaljnji obisk in cenjeno naklonjenost.

Vinko Savnik - Radovljica.

SIROM · DOMOVINE

BLAGOVICA.

Po dolgem pričakovanju smo končno dobili avtozvezo Ljubljana—Blagovica. Ker so cene res zmerne — do Blagovice le 98 K iz Ljubljane in da podjetje ostane, zato se le pridno vozite, ki greste po opravkih. Dobili smo tudi novo prodajalno oziroma podružnico, tako da ima sedaj naš glavni samostojne kar dve prodajalni. Mi se bomo vedno in povsod držali gesla: Svoji k svojim! Svoji k svojim!

IZ CERKNICE.

(Slaba letina.)

Padec cen živini in lesu je za nas težak udarec, posebno za naše kmetovalce s posebnim ozrom na to, ker smo na meji. Vse je preplašeno in vse gleda s največjo skrbjo v bodočnost, posebno pa oni, ki so se kaj zadolžili. Poleg te nesreče imamo še drugo, koja ni nič manjša. Črv nam bo namreč uničil še to, kar bi imeli pridelka, fižol in krompir. Če greš po polju, vidiš še vse zrelce, vse rumeno in sneženo od črva. Zalosten je pogled na polje: vse suho, travniki rjavci, otave ne bo nič. Ko bi se šupanstvo, kojega prva skrb je z vsemi sredstvi uničevati hrošča, za to v zadnjih letih brigalo, bi gotovo ne bilo toliko škode.

IZ MEDVODSKE OKOLICE.

Vsled neprimerne padca cen mleku ustanovljamo tukajšnji živinorejci prepotrebno mlekarško zadrugo. Res je v današnjih žalostnih razmerah težko pogrešati primerno vsoto v obliki deleža, toda ne plašimo se tega, ker ta denar bo najbolje naložen! Tukaj mora odpasti vsako strankarstvo, kakor tudi osebni oziri. Pri tej prekorištni ustanovi smo dolžni sodelovati vsi prizadeti živinorejci, zlasti pa še oni, ki prodajajo večje količine mleka. Kmetje, edino v združništvu leži naša rešitev!

TRSKA GORA PRI NOVEM MESTU.

(Fantovske zborovanje.)

Zborovanje fantovskih Marijinih družb novomeške dekanije dne 5. avgusta t. l. na Trški gori je prav lepo uspelo. Vkljub temu, da je zdaj čas najhujšega dela, je bila udeležba še dokaj povoljna. Poleg kmetijskih fantov je bilo na shodu lepo število gg. duhovnikov, gg. učiteljev in dijakov. Ob 7 je bila sv. maša, ki jo je daroval dekanijiški voditelj g. kanonik Porenta. Med sv. mašo je pel dober zbor fantov pod vodstvom g. nadučitelja Kalana iz Brusnic. Nato je imel g. J. Frančič, kaplan iz St. Petra, kratek in zelo primeren cerkven govor, v katerem je vzel fantje za pravo ljubezon do Marije. Po cerkvenem opravilu je bil kratek oddih. Ob pol 9 se je pričelo zborovanje na prostem. Otvoril ga je pred g. kanonik Porenta s daljšim govorom, v katerem je pojasnil pojem tabora. Naši pradedje so imeli tabor v obrambo proti turškemu zmagu. Pred dobrimi petdesetimi leti so naši rodoljubi prirerjali tabor, da bi ugonobili nemčurskega zmaja. Mi smo se pa danes zbrali k temu zborovanju v obliki tabora zato, da se utrdimo v boju zoper svobodomiselnega zmaja. Govor je bil jako kratkočasno zasnovan, poln prijetnih zgodb in veselih primerov, katerim smo se vsi od srca smejali — Nato so nastopili fantje iz St. Petra, iz Mirne peči in iz Stopič s kratkimi, navdušenimi govori. V imenu akademske kongregacije je pozdravil udeležence visokošolec Bajuk. Nastopil je tudi en deklamator. Končno je pozdravil navsoče v imenu novomeške dijaške Marijine družbe g. p. Krizostom Sekovanič, ki je poudarjal najlepšo potezo fantovstva, namreč pogum, in končal s mislijo: ničesar se vam ni treba bati, zakaj lepo število sotovarišev in sobojvernikov imate, ne samo med kmetijskimi fanti, ampak tudi med izobraženel, ki grede s ponosom za Marijinih praporom. — Nato je g. dekanijiški voditelj zaključil tako lepo uspelo zborovanje. Sledil je kratek oddih. Za slovo od triko-gorske Marije pa so zapeli fantje v cerkvi četvero-glasno semeniške litanije Matere božje.

PARA PRI KOSTELU.

V sredo, dne 5. t. m. se je vršila občinska seja. Trajala je od osmih zjutraj do večera. V tem pač prekašamo celo velika mesta. Razpravljalo se veliko večje poprave, kakor pa je bilo proračunje-no. Pregledal se je tudi občinski račun. Poleg drugih predlogov je bil oni o prostoru za čipkarski tečaj posebno značilno obravnavan. Znano je, da je bil preteklo leto tečaj slabše obiskan ravno zato, ker je imel svoj prostor pri Potoku in ne pri Fari, kjer bi bilo najbolj nepristransko za dolenjce in gorenjce. Zato je bila na lepem shodu somišljenikov SLS dne 28. junija, kjer je bila zelo lepo zastopana tudi pirška podobčina, soglasno sprejeta resolucija, s katero se šupanstvo pozivlja, da zanaprej preskrbi tečaju prostor pri Fari, s čemer bi se omogočila udeležba tudi drugemu delu občine. Proti temu predlogu in volji občanov je nastopil občinski svetovalec Peter Marinč. — Ne vemo, kako bo svoje zahtevo sploh mogli zagovarjati pred svojimi ožjimi sosedi. Drugi občani si bomo pa odbornika ki si upa nastopiti proti jasno izrečeni volji občanov, tudi zapomnili. Ob tej priliki je pri seji nastala par ur trajajoča razprava o pisarni na Krkovem. Ta razprava je bila zelo zanimiva. Tako bomo tudi pri nas polagoma prišli do besede in da se bo upoštevala splošna in nepristranska želja občanov, kakor je bila dovolj jasno izražena na gori omenjenem shodu.

METLIKA.

(Blagoslovitev orlovskega prapora.)

V nedeljo 16. avgusta bomo imeli pri nas lepo slovesnost. Vršila se bo blagoslovitev orlovskega prapora, ki je po svoji izpeljavi res nekaj posebnega. Sv. maša, cerkveni govor in blagoslovitev bo po prihodu sprevoda od vlakov nekako ob pol 12 na trgu med cerkvi in prošijo. Istotam bo po večernih tih telovadni nastop. Za prijetno in pošteno razvedrilo bo pa preskrbljeno na bližnjem komenskem dvorišču. — Sodeluje godba iz Metlike. — Polovična vožja je zaprosena. — Te bo prvi večji javni nastop v Metliki sami in vse obeta, da bo lep. — Prijatelji, pridite!

ŠMARJETA PRI NOVEM MESTU.

Dne 5. t. m. je v vasi Mlada vina pri Redkovihi nekoliko čez poludne izbruhnil požar. Do tal je upepelil hišo in gospodarsko poslopje. Iz hiše niso mogli prav ničesar oteti, ker je najprej začela goriti. Oteli so samo svinje, kravo in tele. Zadnja dva sta zbežala in začela divjati po polju in gozdih. Kravo so pozneje našli. Tele pa, ki je bilo šele teden dni staro, se je zgubilo. Sodiijo, da se je kje ubilo. Kdo je pahnil to družino v nesrečo, se mnogo govori. Skoraj gotovo je, da je ogenj podtaknila brezvestna slobna roka, zakaj je parkrat so našli zadnji čas pri tej hiši in drugih dveh sosedih podtaknjeno v slamo zavito gorečo gobo, pa so jo k sreči do sedaj opazili in odstranili... Dne 23. avgusta ima St. Peterska orlovska srenja pri nas popoldansko prireditev in sicer na vrtu pri »Naekuc. Šmarjetani se je bomo do zadnjega z veseljem udeležili, ker se zavedamo, da orlovstvo zbira naše fante krog sebe zato, da jih izobriša in obrani poštene in odločno krščanske. Skvarjenih fantov ne rabimo, ker so povsod, kjer se pokažejo, v nadlogo in nesrečo sebi in drugim. Zato bomo podpirali dobre fante v njihovem lepem stremljenju. Tudi vas, okoličane vabimo, da pridete 23. t. m. v Šmarjeto na orlovske prireditev. — Dobrodošli gostje! — Bog vas šivil!

IG.

(Dopisniku Kmet. lista v premišljevanje.)

Ker sem v Domoljubu pozval dopisnika Kmet. lista, da se pod svoj dopis tudi podpisje, je dopisnik Kmet. lista pisal: »Tov. urednik, Vas prosim, da če pride k Vam osebno g. kaplan Milavec s Iga, ne drite v tem časnikaške tajnosti, da ne bo mislil, da se meni hlače tresejo.« — Mene sicer male briga, kde ravno piše, vendar v tem slučaju sem pa hotel dognati, da dam g. dopisniku Km. lista njemu primerno stvarino v premišljevanje. Dopis-

nik Kmet. lista je — g. Janes Senk, posestnik na Igu št. 39. To se ljudje splošno rekli, sedaj vsaj vem za gotovo, da je on. Da lahko piše v Kmet. list, te pravice mu ne more nihče jemati; da je on navdušen samostojneš, za to čast ga ne sme nihče zavdati ali mu biti nevošljiv. Da, čeprav je preprost kmet, zna napisati za Kmet. list dolge dopise iz Iga, zato je občudovanja vreden, dasi vsebina dopisa ni občudovanja vredna. Ker bi pa bil morda g. Senk v zadregi, na kaj naj odgovori v prihodnjem Kmet. listu, mu preskrbim zaenkrat le dve vprašanji, na kateri naj blagovoli odgovoriti: Prvič: Kdo je tisti občinski mož na Igu, ki je v uradni občinski seji 23. novembra 1924 glede poplave kaplanije rekel: »Mi ne bomo farjem(!) nič popravljali; naj si kar sami popravljajo!« G. Senk, vem, da Ste bili Vi pri tisti obč. seji in da to dobro veste. Bodite torej mož in povejte, prosim, ime tistega obč. moža! (To vprašanje sem stavil v Domoljubu že 27. maja letos, pa še ni prišel odgovor!) Drugič: V Kmet. listu Ste zapisali: »Mi samostojneši nimamo navade obešati imena na dopise, ker to ni potrebno.« — Kdo je pa bil iz odbora za napravo zvonov prvi, ki je svoje ime dal obešati na — veliki zvon? — In ali je bilo to potrebno? Naj bo dopis v prihodnjem Kmet. listu jasen in točen odgovor na ti dve vprašanji!

VRHNIKA.

(Cerkveni koncert.)

V nedeljo dne 16. t. m. ob 5 popoldne bo izvajal Vrhniki cerkveni zbor pod vodstvom gosp. Antona Gruma in s sodelovanjem g. Stanka Premrla, ravnatelja stolnega kora v Ljubljani, cerkveni ki obsega 20 pevskih točk. Koncert se bo vršil v župni in dekanijiški cerkvi sv. Pavla, in sicer povodom 50 letnice, odkar je nastopil na našem cerkvenem koru g. Vinko Levstik in do letos vodil cerkveno petje. Pri koncertu bo tudi kratek govor in blagoslov z Najsvetejšim. Prijatelji lepe cerkvene glasbe, ne zamudite te prilike in navijite se lepega petja in počastite tudi 50 letno delo za božjo čast vnetega jubilanta!

Vojaške zadeve.

Vprašanje. Rojen sem l. 1904 in sem bil pri lanskem naboru spoznan za stalno nesposobnega. Ali bi šel lahko prostovoljno k vojakom, kam se mi je tedaj obrniti? A. K. B.

Odgovor. Če ste stalno nesposoben, tedaj pač niste za vojake. Če se pa le čutite dovolj krepkega za vojaško suknjo, se pa javite pri prihodnjem naboru z naborniki in tam povejte svojo željo.

Vprašanje. Oče je služil v stari Avstriji 9 mesecev, nakar je bil oproščen. V vojski je služil tri leta. Brat je služil v Jugoslaviji polni rok; ali ima drugi brat ugodnost skrajšanega roka? M. V.

Odgovor. Drugi brat nima pravice do skrajšanega roka, ker oče ni služil polni rok in tedaj nista dva družinska člana po vrsti služila polni rok.

Vprašanje. Moj brat je bil potrjen l. 1923 k mornarici in je nastopil kadrovske službo meseca oktobra 1924. Drugi brat je bil potrjen l. 1924 in je dobil nedavno poziv od vojnega okruha v Karlovcu, da mora takoj nastopiti vojaško službo, dasi starejši brat še ni odslužil kadrškega roka. Ni pomagala niti ustmena niti pismena prošnja. Ali morata res oba brata naenkrat služiti. J. V. B.

Odgovor. V smislu zakona o ustrojstvu vojske ima družina, od katere dva vojaška obveznika ob istem času služita, pravico, da prosi, da se drugemu vojaška služba

Najugodnejši nakup obleke
Vam nudi
Jos. Rojina, Ljubljana

GOSPODAR

Oprostitev poštne za zadruga

Od 1. avgusta dalje so po čl. 56. zakona o proračunskih dvanajstih poštne oproščene vse one zadruga, ki so včlanjene pri kaki združni zvezi, ki je včlanjena pri Glavnem združnem Savezu v Beogradu.

Članice Glavnega združnega saveza so v Sloveniji sledeče zveze: Zadržna zveza v Ljubljani, Zadržna zveza v Celju ter Zveza slovenskih združenj v Ljubljani. Torej uživajo vse zadruga, ki so včlanjene pri eni ali drugi imenovanih zvez, oprostitev poštne že od 1. avgusta dalje.

Poštnine proste so: korespondenca (pisma in dopisnice), tiskovine in denarne pošiljatve. Vendar pa ta prostost od poštne velja samo za medsebojni promet med združenji, med zvezo in združenji ter med Glavnim združnim savezom v Beogradu, zvezami in združenji.

Ako torej zadruga piše kako pismo ali pošilja denar privatni osebi, četudi svojemu članu, poštinska prostost ne velja.

Kaj mora napraviti zadruga, da se ji prizna oprostitev od poštne? Nič drugega, kakor da se te oprostitve takoj začne posluževati ter torej vsa pisma in vse dopisovanje pošilja nefrankirano. Vendar pa mora iz pisem, dopisnic oziroma iz denarnih pošiljatev biti razvidno, da je odpošiljatelj zadruga, ki ji pristojni prostost od poštne. Vsled tega morajo zadruga imeti vselej svojo firmo na odpošiljati (kot jo že večina združenj ima na svojih kuvertah) in pa natisnjen ali napisan pristavek »Poštine prosto po čl. 56. zakona od 31. 7. 1925.« Ako zadruga nima kuvert z natisnjeno tvrdko, tedaj lahko tvrdko na

veliko časa odloži, da prvi odsluži. Pravite, da prošnja ni pomagala. Gotovo je niste poslali na pravi naslov, ali je niste podprli z dokazi. Zadevno prošnjo je vložiti na komando vojnega okruha in jo je kolekovati s kolkom za 25 Din. Vložiti jo mora družinski gospodar. Če se Vam še splača, poizkusite.

Vprašanje. Rojen sem l. 1894 in še nisem nič služil, vendar sem sedaj potrjen obveznik. Ali me lahko pokličejo na orožne vaje? M. B.

Odgovor. Seveda Vas lahko pokličejo na orožne vaje. Če Vas pa bodo kedaj, tega Vam pa ne moremo povedati, ker o tem odločuje vojni minister, ki danes gotovo tudi ne ve če in kdaj bo treba klicati letnik 1894 na orožne vaje.

Vprašanje. Moj oče je služil polni rok, najstarejši brat je božjasten in zato stalno nesposoben, drugi brat je pa služil polni rok. Ali ima tretji brat pravico do skrajšanega roka. J. S. L.

Odgovor. Tretji brat nima pravice do skrajšanega roka, ker nista pred njim dva družinska člana po vrsti služila polni rok.

Odgovore na ostala vprašanja priobčimo v prihodnjih številkah.

pošiljati označi enostavno s tem, da pritisne na njo svojo štampljko.

Za gori imenovani pristavek »Poštine prosto po čl. 56. zak. od 31. 7. 1925.« je Zadržna zveza v Ljubljani za vse svoje članice naročila skupno cenene, enotne štampljke, ki jih bo zadrugam v najkrajšem času razposlala. Do tedaj pa lahko ta pristavek vsakokrat na kuvertu napišejo.

Ako bo poštno ravnateljstvo, ki je že obveščeno o zadrugah članicah Zadržne zveze v Ljubljani, zahtevalo glede uporabe poštinske prostosti še kake posebne pogoje, bo Zveza svoje članice pravočasno obvestila.

Preorajte strnišča!

Žitna strnišča zapuščajo zemljo zbito in trdo, t. j. tla niso godna. Iz tega vzroka moramo njive takoj po žetvi plitko preorati. Ko smo to delo izvršili, nastopi v zemlji novo življenje. Zrak in vlaga je dobita vanjo dostop. Kisik in ogljikova kislina začeta delovati in vlaga skupno s zrakom pospešuje delovanje bakterijev. S plitkim preoranjem podorjemo tudi veliko množino plevelnega semena, ki začne kmalu kaliti. Ko plevel skali, ga lahko uničimo, če zemljo pobranamo. S plitkim preoranjem se uniči tudi marsikatero gnezdo mrčesa, ki potem ne more več škodovati. Posebno zgodaj moramo strnišče preorati, če imamo namen posejati še kak drug sadež. Setev drugega sadeža, ki zaseni zemljo, še bolj pospešuje godnost iste; in tako pripravimo njivo za poznejši sadež. Zelo koristno je, če pognojimo k drugemu sadežu, t. j. repi, grahori itd. še z umetnim gnojilom, in sicer s 100 kg kalijeve soli in s 100 do 150 kg superfosfata na oral, tako da te rastline bolje uspevajo. Večkrat se opazi, da ostanejo strnišča do pozne jeseni nepreorana, kar je znak, da dotični kmetovalci nimajo pojma o izkoriščanju zemeljske rodovitnosti. Za umno obdelovanje zemlje je torej neobhodno potrebno, da se vsako strnišče takoj ko zapusti žito njivo, preorje. S tem se znatno poveča rodovitnost zemlje, in s tem tudi pridelki.

Gospodarska obvestila.

DENAR.

Vrednost denarja 11. t. m. Naš dinar je v Curihu od minolega tedna nekoliko nazadoval in notira 9.25 cent. Temu primerno so se tudi devize na domačih borzah podražile: 1 funt šterling Din 271, 1 dolar Din 55.75, 1 nemška marka Din 13.50, 1 švicarski frank Din 10.85, 1 šiling Din 7.85, 1 francoski frank Din 2.60, 1 lira Din 2.02, 1 češka krona Din 1.66, 1 bolgarski lev Din 0.40, 1 romunski lej Din 0.29, 10.000 mažarskih kron Din 8.10. — Ker se je bilo bati, da bo hitri porast dinarja, ki je nastopil pred nekako štirinajstimi dnevi, ogrožal naš izvoz, je finančni minister podvzel mere, da

se dviganje dinarja vstavi. Narodna banka je začela v večji meri nakupovati devize in s tem prisilila naš dinar k nazadovanju, ki je potem res oslabil na 9.25.

CENE.

g Ljubljanska blagovna borza. Tu vedene cene se plačujejo za blago postavljeno v Ljubljano. Pšenica bačka Din 305, hrvaška Din 267.5, domača Din 275; ječmen baški Din 235; oves slavonski 250 dinarjev, oves domači Din 220; koroza slavonska Din 220; fižol različne vrste 150 do 180 Din; laneno seme Din 450; otrobi pšenični postavljeni v Postojno Din 190; krompir na štajerski postaji Dni 57.

g Naše žitno tržišče. Položaj žitnega tržišča je še vedno neodločen, kajti pravih cen dandanes še nimamo. Naši domači mlini kupujejo le malo, ker se moka slabo razpečava; to zopet zaradi tega, ker se porabniki drže nazaj v nadi, da bodo ceno še nazadovali. V inozemstvo gre le malo blaga, ker so temu naše cene previsoke posebno vsled porasta dinarja. Razen tega je tudi naša pšenica vsled neprestanega deževja vlažna in spravljena v precej slabem stanju. Svetovne cene so se v zadnjem času nekoliko dvignile toda le vsled pomanjkanja blaga na trgu. Temu je zopet vzrok deloma zakasnela letošnja žetev, še več pa, ker držijo producenti blago nazaj v nadi na ugodnejše cene. Tak neugoden položaj je tudi v drugih državah: n. pr. na Mažarskem je veliko število mlinov utrpelo zaradi znatnega padca cen moki velike izgube. Bati se je še nadaljnega padca, kar bi spravilo marsikatero mlinarje v plačilne težkoče.

RAZNO.

g Osvoboditev plačanja poštne. Z odlokom poštnega ravnateljstva so vse naše poljedelske zadruga, ki so včlanjene v Glavni združni zvezi, oproščene plačevanja poštne taks za pisma in za vse druge poštne pošiljatve, ki jih imajo zadruga med seboj in s centralo.

g Trošarina na špirit se je zvišala. V smislu čl. 51 zakona o proračunskih dvanajstih za avgust-september se je dolžila državna trošarina za špirit na 25 Din za hektoliter stopnje. Tvornice in svobodna skladišča, lekarniki, trgovci in točilci pijač so dolžni takoj prijaviti svoje zaloge z dne 1. avgusta 1925 pri pristojnem oddelku finančne kontrole, razliko trošarine na najdeno količino zalog je pa plačati tekom osmih dni.

g Novi železniški tarif. Kakor javljajo iz Beograda bo stopil novi železniški tarif v veljavo dne 15. septembra. Obenem poročajo, da pomeni novi tarif znižanje voznine.

g Znižana tarifa za izvoz tesanega lesa. Prometni minister je odobril za tesan stavbeni les pri izvozu okrog 30 odstotni popust. To stopi v veljavo s 1. septembrom.

Vedno najnovejše

volneno blago za ženske obleke in bluze
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

g Razstava goveje živine in konj se vrši v nedeljo 6. septembra ob priliki Ljubljanskega velesejma. Priglasila za živino, ki se ima pripeljati na to razstavo sprejema Kmetijska družba do 20. t. m.

g Vinarska in sadjarska šola v Mariboru. Kmetijsko ministrstvo je izdalo odlok, s katerim se ukine srednja kmetijska šola v Mariboru; namesto te se ustanovi višja vinarska in sadjarska šola istotam. Dosedanja dvoletna vinarska in sadjarska šola se preustroji v enoletno šolo. Začetek novega šolskega leta na enoletni šoli bo šele začetkom novembra t. l., sklep pa koncem oktobra 1926 z enomesečnimi počitnicami v avgustu.

g Olajšave pri žganjekuhi. Generalna direkcija posrednih davkov opozarja prebivalstvo na olajšave pri žganjekuhi, ki je prosta državne trošarine, če se kuha žganje samo za domačo potrebo in če dotični najkasneje do 15. septembra prijavi pristojnemu okrajnemu glavarstvu, koliko ima namočenega sadja, iz katerega hoče kuhati žganje. Obenem se pozivajo vsi lastniki vinogradov, da najkasneje do 1. septembra pridelek vina v svrhu oprostitve od državne pridelek vina v svrhu oprostitve od državne trošarine onega vina, ki je za domačo potrebo.

g Ljubljanski velesejm od 29. avgusta do 8. septembra t. l. Letošnja prireditev tega mednarodnega vzorčnega velesejma bode imela vsaj deloma tudi nekoliko novosti, ki naj nudijo tudi kmetovalcem nekaj zanimivega. To bo namreč razstava goveje živine in konj v nedeljo, dne 6. septembra, ki naj nam vsaj v omejenih obrisih poda sliko naše živinoreje. Res, da je težavno dandanes prirejati živinske razstave za oddaljene kraje, ker je prevoznja po železnici ne samo zvezana s težkočami, ampak tudi predraga. Pred vojno se je plemenska živina za razstave prevažala po železnici brezplačno; dandanes pa nima taka živina nikake ugodnosti. Razen živinske razstave bo tudi higijenska razstava priključena, ki je že v minoletem letu vzbudila veliko zanimanja med obiskovalci velesejma. Toda najbolj zanimiva bo velika športna razstava, ki naj nam pokaže, s čim se naši športniki bavijo. Na tej razstavi bodo tudi aeroplani, ki si jih bo lahko vsak ogledal čisto od blizu. Mislimo torej, da bodo z letošnjim velesejmom zadovoljni tudi naši kmetje, ki se je bodo udeležili v velikem številu.

ZIVINA.

g Ljubljanski živinski sejem 5. t. m. Ta sejem je bil precej živahen in dobro obiskan. Cene so se precej držale. Plačevalo se je za kg žive teže: Voli rejeni Din 8—9, vprežni voli Din 7.50—8, krave rejene Din 6—7, krave klobasrice Din 3—4, telice rejene Din 7—8, biki rejeni Din 8 do 9, biki lahki Din 7—8, teleta težja živa Din 9.50—10, teleta lažja Din 8.50—9, prešiči peršutarji Din 12—13, prešiči zaklani Din 17.50—18, teleta zaklana Din 14 do 14.50, prešiči za pleme po starosti za komad po Din 100—200, krave s teleti za komad po Din 2500—5000. — Prigon na tem sejmu je bil srednji. Cene za debelo živino

GOSPODINJA

Vzgoja.

TRMA.

Vztrajna, pogosto na videz nepremagljiva upornost kakega otroka včasih mater uprav zbega. Morebiti ni znala svoje materine moči in časti pokazati otroku v pravi luči; morebiti mu je v svoji nepravilni ljubezni postala enaka, ali se mu je celo dala za igračko? Seveda potem otrok ne priznava njene časti, njene moči, njene nadrejenosti, saj vé, da je on središče, okoli katerega se vse suče. In do tega mnenja ga je privedla mati, ki zdaj toži, da je otrok trmast. Zdaj pa in takoj z vso resnobo na delo! Toda kako? Z enim mahom ni mogoče uničiti tega hudega zmaja v otroku. S podvojenjo potrpežljivostjo, s pravi razumevanjem mora vplivati na otrokovo voljo, da jo pridobi zase in podredi svoji volji; zato mora pa tudi s podvojenjo pazljivostjo ukazovati in prepovedovati. V ta namen naj brez mnovega govorjenja in razburjenja dopušča, da otrok čim največkrat skuša slabe posledice svoje trme in naj s pametno preudarnostjo kaznuje s takimi kaznimi, ki so naravna posledica otrokove trmoglavosti. Majhnega otroka, ki še ne razume teh stvari, pa je vdan trmi, se le nikar ne boj telesno kaznovati. Pri večjem, že razumnejšem otroku bi v tem slučaju telesna kazen izzvala nepopoljšljivo upornost, notranjo trmo, ki bi ga celo zapeljala v maščevalnost. Zato je treba, da mati spozna, za katere vplive je otrok najbolj dostopen, da ubere pravo pot za njegovo poboljšanje.

Na vsak način naj mati pri zdravljenju te vzgojne napake poišče tak način, da otrok takoj in neposredno spozna upravičenost in resnobo tega ravnanja. N. pr. otrok noče ubogati, t. j. storiti po materini volji, torej tudi ne sme pričakovati, da mati stori po njegovi volji. Pri tem naj ostane mati z vso resnobo in doslednostjo, vendar brez jeze in čmernosti; naj mu ne izkaže nikake ljubeznivosti, odtegne tudi male prijetnosti, ki so sicer v navadi in mu prepove tudi skupna razvedrila. Pri tem pa mu ni treba venomer staviti pred oči: drugi smejo, ti pa ne, ker bi to bila ško-

so poskočile, ker take živine sedaj na trgu primanjkuje. Težji biki so dosegli precej visoke cene. Tudi debeli prešiči se lažje prodajo, ker jih primanjkuje. Cene telet se držijo čvrsto in je upanje na zvišanje cen. Za plemenske prešiče in plemenske krave ni bilo zanimanja in je ostalo veliko takega blaga neprodanega. Pričakovati je, da se bodo sedanje cene vzdržale. Pitana živina in prešiči se bodo vedno lahko prodali.

g Živinski sejem v Celju 3. t. m. Ta sejem je bil začetkoma slabo obiskan, ker se je prignalo samo 70 glav živine. Ko se je pa zaznalo, da nakupujeta živino tudi dva Italijana, so okoliški kmetje šli domov po živino in tako je trg oživel. Plačevalo

doželjnost; dovolj je, da mati to odredi in dosledno tudi izpelje, kakor da na otroka niti ne misli.

Preudarnost, mir, neupogljiva doslednost in vztrajnost so glavni pogoji za to, da se upognjeno drevesce zopet počasi in polagoma zravnava.

Praktični migljaji.

Potni madeži se zlasti zelo poznajo na svetlem blagu. Take madeže odpravimo z zmesjo enega dela amonijaka, dveh delov špirta in treh delov žveplenegetra; s to zmesjo previdno brišemo potne madeže. — Svež, t. j. še ne posušen potni madež natrosimo z zdrobljeno kredno, na to položimo čist pivnik in na to postavimo gorak likalnik.

Madeži na preležanem blagu se najbolje in brez škode za blago odstranijo, če jih belimo na solncu.

Na svetlem blagu se kaj radi poznajo madeži od piva. Dokler so sveži, se odpravijo najbolje s čisto vodo, drugače pa z bencinom.

Mastne madeže iz suknenega blaga izperemo z mešanico štirih žlic amonijaka in ene žlice vode z vato ali cunjico. Ko je madež že izginil, operemo tisto mesto s čisto vodo in obesimo tako, da voda izkaplja in se blago posuši (če ožmemo, se blago zelo zmečka in se ne da gladko izlikati).

Če dobimo madež od apna na obleko, ga odpravimo najbolje s krpico, namočeno v jesih. To moramo storiti takoj, ko je madež še svež, drugače apno blago razje. Potem pa je treba izprati še s čisto vodo.

Zdaj poleti v naših domovih mnogo belimo; pri tem se pa vse okaplja z apnom. Tla zavarujemo pred apnom, če jih za dva prsta na debelo natresemo z žaganjem. Po nekod si pomagajo tudi z oblanjem, pa to se prerado preriva sem in tje in tla potem ostanejo gola. Slike, police, ogledala, obešalnike, in drugo je treba sneti s sten. Dober zidar poruje tudi žeblje in zadela luknjice, da ima potem gladko steno za beliti. Vendar je dobro, da si zapomnimo, kje so bili prej žeblija za!

so se sledeče cene: voli prvovrstni Din 9.75, druge vrste Din 8, vprežni voli Din 7 za kg žive teže. Krave so se prodajale povečini za čez in so dosegle cene od 2000 do 3500 Din za komad.

g Prešičji sejem v Mariboru 7. t. m. Prignalo se je 230 prešičev in 1 ovca. Povprečne cene so bile: prasci 5—6 tednov stari Din 85—120, 7—9 tednov stari Din 150—220, 3—4 mesece Din 250—300, 4 do 7 mesecev Din 350—450, 8—10 mesecev Din 600—720, 1 leto stari Din 750—850. Za kg žive teže se je plačevalo 12—14.50 Din, za kg mrtve teže pa 15—17.50 Din. Prodanih je bilo 131 komadov. Kupčija je bila srednje živahna.

biti, da v pobeljeno steno ne delamo novih lukenj, ker se belež rad uspe. Tudi okna in vrata snamemo; če je pa le prehud preprih, jih je treba pustiti nekaj natakjenih. Manjše kose oprave znesemo ven, večje pa postavimo v sredo sobe na kup in pokrijemo z žakljevine, starimi rjuhami, če nimamo tega, tudi s papirjem, da se ne okaplja z apnom. — Ko je beljenje končano, je treba dobro prezračiti, da se dobro osuši in ne zastane vlaga v stanovanju. Tla je treba potem osnažiti. Če je apno prišlo do tal, je treba najprej odstraniti kaplje suho, odrgniti s suho krtačo za ribanje, potem šele zribati z milnico kakor po navadi. Če je prišla kakšna kaplja apna na opravo, jo je treba odrgniti z mehko volneno krpo, nato še s čisto cunjjo. Da se pa bel prah ne pozna na opravi, jo je vso treba zdrgniti z mehko cunjjo, ki jo pomakamo v petrolej, ali v mešanico lanenega ali navadnega olja in vinskega cveta, ali terpentina in vinskega cveta, če ni drugega tudi mešanico olja in jesiha. Z apnom okapljanje šipe se dado z vodo pomiti, če jih prej pomočimo z močnim jesiham ali jih obrišemo s cunjjo, ki jo namočimo v razredčeni kislini.

Ko je vse dodobra posušeno, postavimo vsako stvar zopet na svoje mesto, ali tudi poizkusimo z izpremembo v razpostavljanju oprave, razobešanju slik in drugih stvari, ker je ob tej priliki itak vse iz reda. Izprememba včasih tudi prav dobro de.

Črivo sadje, ki pada z drevja, je treba sproti pobirati; kajti v njem je že gotovo črvček, ki se je izvalil iz jajčec malega metuljčka, ki je položil jajčeca na sadje meseca junija. To je pa treba preprečiti. Če se pušča črivo sadje na tleh, doraste v njem črv, izleze iz njega in se pod staro drevesno skorjo zabubi in tam prezimi. Spomladi prileze iz bube metulj, ki leže veliko število jajčec in se na ta način nedopovedljivo množe sadni škodljivci. Če črivo sadje še ni zrelo, ga poberi in vrzi v gnojno jamo ali pa ga porabi za prešičjo krmo. Če je pa zrelo, da razreži na krljce in posuši, črve pa uniči. — V jeseni ostrgaj drevje s strguljo, da z mahom vred odstraniš tudi bube. Ves nstrgani mah in odkroji lubje spravi na kup in zažgi; s tem se tudi bube uničijo. Prihodnjo pomlad namaži deblo in debelejšje veje z zmesjo apna in ilovice. To celotno delo naj te ne plaši, saj koristi le tebi in ti ga bo zelo bogato plačalo.

Zdravje.

LIPA.

Že sam duh lipovega cveta umiri razdražene živce in olajša nadušnim in kašljajočim dihanje. Čaj lipovega cvetja žene na vodo in na pot, pomirja živce, pomaga za krče, omotico, napade kapi, vodenico, nadušnost, zažlemana pljuča in ledvice, trganje in udne bolezni. Za vneto grlo dodaj otrokom lipov čaj z medom in mlekom. To je kakor vsak »ruski« in pozdravi tudi vse vrste nahoda. Lipov med je najbolj okusen in zdravilen. Lipov cvet na vinskem kislu prevret ustavi krvavitve. Mlado lipovo listje kuhaj na vodi in vinu (vsakega

pol) in uživaj za neredno perilo. Lipino seme ustavlja grižo in gnojivte v trebuhu. Lipovo ogleje je dobro čistilo za zobe, pozdravi in izčisti rane, če jih potrosiš, se žviža za grižo, kolero in pokvarjen želodec.

ZAJBELJ.

Deva se k pečenkam, polivkam in juham, je pa tudi imenitna zdravilna zel. Kadar se majajo živini zobje, prevre gospodar žajbelja na vinskem kislu (in soli) in naterje živali dlesni. Žajbelj krepi dlesni, ohranjuje zobe, pozdravi gnojivte v grlu, ustavlja najhujši kašelj. Kadar so otroci prehlajeni v grlo, jim prevri žajbelja, osladi čaj z medom in jim dajaj večkrat, da grgrajo in pijejo. Za kašelj prevri žajbelj na mleku. Bolnik, ki se poti, preveč oslabi. Dajaj takemu bolniku zvečer čašo mrzlega žajbeljevega čaja in umij ga po celem životu s čajem. V Švici je izumil neki zdravnik praške za udnico, katerih glavna sestavina je žajbelj. Kuhajte torej žajbelj pri napadnih hude udnice.

GOMILICE.

Za grižo skuhaj gomilice, precedi in zakuhaj na četrt litra čaja dobro žlico prave kave. Za slab želodec, kolcanje, klanje in bruhanje jemlji večkrat po malem gomiličnega čaja ali tinkture. Za krče pri perilu pomaga tudi. Katera ima hude krče ob času perila, naj uživa vsak mesec vsak večer čašo gorkega čaja in naj se namaže po drobu s tinkturo ali gomiličnem oljem. Za tinkturo nastavi 3 pesti svežih ali posušenih gomilic na pol litra dobrega žganja, drži na toplem in odcedi čez osem dni. Se dobi tudi v drogeriji, kjer se dobi tudi olje. Tinktura se uživa na čaju ali na vodi, komur ni prehuda, jo uživa lahko nerazredčeno. Žlička zadostuje. V tinkturo namoči krpo in ovij; ako te boli prst na nogi ali na roki, deni obkladek na bodec, na udne bolečine. Kani par kapelj v toplo vodo in izplakuj si usta za bolečine v zobu, v grlu, za izpahke v ustih, za zazobne gnojivte. Hud zob namaži s tinkturo in namaži tudi lice od zunaj. Žvale ob ustnicah in izpahke pod nosom in po obrazu zmoči večkrat s tinkturo, se bodo hitro in lepo hitro in lepo zacelili in izgini. Da, gomilica je ceneno zdravilo in lepotilo, ne moreš je preplačati po njeni vrednosti v denarju, zastoj jo lahko dobiš na kmetih — in vendar je veliko hiš, kjer si ne preskrbijo te prijateljice otrok in odrastlih. Stare ženske si ocvrejo rade kako jajce na maslu in vtepejo gomilice, kar jih nasiti in okrepi.

Vkuhanje sadja.

Poletje je že prestopilo v drugo polovico. Sledi mu jesen in tej zima. Po zimski pa rožice ne cveto, pravi narodna pesem. Po zimski pa sadje ne rodi, ve gospodinja in zato se je treba preskrbeti z njim takrat, kadar je. Vkuhanje sadje je

Dobro in poceni

se kupuje v manufakturni trgovini
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

za človeško zdravje velike važnosti. Ljudem, ki jim želodec slabo prebavlja in ki so zaprti, je vkuhanje sadje neobhodno potrebno. Najbolj preproste za vkuhanje so brusnice. Vkuhane brusnice so prijetnega grenkokiselkastega okusa.

Vkuhavajo se na več načinov. 1. način: Temnordči sadovi (jagode) se zberejo, to je odstranijo se perje, nezreli in gnjili sadovi. Potem se operejo v mrzli vodi. Izbrane in oprane se denejo v glijasto posodo, kotliček ali emajliran pisker. Na vsak kilogram jagod se pridene pol kilograma sladkorja. To se potem postavi na štedilnik, da se polagoma razgreva, da zavre in vre toliko časa, da postanejo jagode mehke. Mešati se ne sme, ker bi se z mešanjem jagode strle. Tako vkuhane jagode se še vroče vlijejo v razgrete kozarce in se zavežejo s pergamentnim papirjem in se spravijo na primeren suh prostor.

Drugi način: Zbrane in oprane brusnice se poparijo z vrelin kropom dvakrat zaporedoma in tako, da stoji vrelna voda eno minuto na njih. Odcejene polij z kuhanim sladkorjem in sicer kakor pri prvem načinu na vsak kilogram brusnic pol kilograma sladkorja. Deni jih v kozarce, zaveži s pergamentnim papirjem in spravi do uporabe.

3. način. Opranim in zbranim brusnicam pridene na koščke zrezanih in olupljenih kislih jabolk in sicer eno tretjino teže. Prideni malo celega cimeta limoninih lupin in postopaj dalje kot pri prvem načinu. Na ta način vkuhane brusnice so bolj mehkega, finega in zelo prijetnega okusa.

4. način: Vkuhane brusnice brez sladkorja. Prebrane in oprane brusnice deni v ilovnato posodo. Postavi posodo v pečico (ror), da zavro. Ko se malo shlade, jih zaveži s pergamentnim papirjem in spravi na hladno. Na ta način vkuhane brusnice se ohranijo leta in leta. Seveda jim je treba pri uporabi primešati sladkorja po potrebi. S par kapljicami ruma ali vina se omili okus na ta način pripravljenih jagod. Za bolnike in okrevajoče so vkuhane brusnice zelo priporočljive, ker lajšajo prebavo in vzbujajo tek do jedi. Ker so kislasto grenkega okusa, vtolaže žejo in napravijo kakor pravimo »dobra ustac«. Tudi radi tega, ker niso drage, so priporočljive vsaki gospodinjji.

Učenec se sprejme za mesarsko obrt. Jožef Jesih, mesar, Medvode 4773

SADNE MLINE prvovrstne, preizkušene, izdelujem. — Pišite takoj na RUDOLF RAVNIKAR, Radeče — Zidan most. 5155

Odeje flanelaste
trpežne-tiger 55 Din, močne rožaste 110 Din, fine angleške karo 100 Din, krasne „Jaquard“ vzorčaste 140 Din, močne sivane kambriki 170 Din, rdeče 195 Din, klotaste z molino podlago 205 Din, klotaste s klotasto podlago 225 Din, močne konjake 140 Din, bolj fine 238 Din, flanel čaršavska 69 Din, raxposilja veletrgovina B. Stermecki, Celje, št. 19. Ilustr. cenik s čez 1000 slikami se pošlje vsakemu zakamni se zamenja ali vrne denar. Naročila čez 500 Din, poštne prosto. — — — Trgovci engross cene.

IZOBRAZBI

Narodna enciklopedija srpsko - hrvatsko - slovenska.

Pred seboj imamo že tri zvezke tega znamenitega dela, ki pa je dospelo šele do črke B, besede Bunjevci. Malokatera knjiga je bila po ustanovitvi države Srbov, Hrvatov in Slovencev tako potrebna kakor ta. Saj se trije bratje, ki smo se po tisočletni ločitvi slednjič vendarle združili, niti ne poznamo. Malo, skoraj nič ne vemo o kulturnem razvoju drugega, ne poznamo dela ne današnjih, še manj pa bivših odličnih mož, ki so delovali za napredek in kulturo posameznih plemen. Ni pa naša krivda, da se nismo poznali, ampak naši bivši gospodarji so nas s silo zadrževali v ozkih mejah naših pokrajin in niso nam dopuščali, da bi se med seboj seznanjevali, ker so se bali pred našo združeno močjo.

Sedaj pa, ko smo združeni, je prva dolžnost kulturnih delavcev vseh treh jugoslovanskih plemen, da podajo narodu sliko celotne kulture jugoslovanskega naroda, v katero je združiti kulture posameznih plemen. Iz tega dela se bo učil Srb spoznavati brate Hrvate in Slovence, Hrvat svoje pobratime Srbe in Slovence, in Slovenec svoje druge Hrvate in Srbe.

Narodna enciklopedija je sestavljena po abecednem redu in podaja kratke opise najvažnejših kulturnih ustanov, javno delujočih osebnosti minulih in sedanjih dni, zgodovinskih dogodkov in zemljepisja naše države, sliko industrijskega in obrtnega razvoja, nadalje nam opiše važnejše točke iz kmetijstva in agrarne reforme ter razvoj narodnega gospodarstva v posameznih pokrajinah naše države.

Iz tega opisa se bo lahko vsakdo učil spoznavati našo državo in plemena v raznih pokrajinah. Tako imamo že v prvih treh zvezkih opisano Bačko, Banat, Banovino, Baranjo, Belje, Beograd, Bitolj, Belokrajino, Beljsko in Bohinjsko jezero, Bosno, Balkan, Begunje, Begunjsčico itd. Iz zgodovine je opisana bitka na Bregalnici, ki je povzročila prepad med Srbi in Bolgari in je imela tako usodne posledice v svetovni vojni in še sedaj.

Hrvate in Srbe uči spoznavati naše pisatelje, pesnike in druge kulturne delavce, t. pr. oba Albrechta, Bilca, Bleiweisa, Borščiča z njegovo Bohorčico, Borštinka in druge. V bibliografiji nas seznanja s srbsko, hrvatsko in slovensko literaturo. Tu se seznanimo tudi z razvojem bogoslovja v Srbiji, na Hrvatskem, v Dalmaciji in v Sloveniji. Pojasni nam tudi versko ločino Bogomilov itd.

Tudi kmetijstvo je primerno upoštevano in nam nudi marsikatero važne podatke. Tako čitamo o agrarni reformi v posameznih pokrajinah naše države. Opisane so tudi posamezne pasme živine: Algajsko govcedo, arabski konj, bakonjski prešič, balkanska koza. O sadjarstvu je naveden belfler, v vinarstvu bakarska vodica. Dalj-

ša razprava je o alkoholizmu. Ne pozabi niti sodarstva (bačvarstva) v Sloveniji in omenja tudi naše bakteriološke zavode.

V tej priročni knjigi se torej dobi vse, kar se potrebuje v življenju, vsled tega je neobhodno potrebna vsakemu, ki se hoče hitro podučiti o gospodarskem in kulturnem stanju naše države in njenega prebivalstva.

Srpsko-hrvatska-slovenska enciklopedija izhaja redno vsak mesec v zvezkih po 7 do 14 pol velikega oktava. Vseh zvezkov bo približno 10 do 22. Sedem zvezkov bo tvorilo eno knjigo, tako da bo to delo obstajalo iz treh knjig. Delo izhaja obenem v latinici in cirilici, vsled tega mora vsak naročnik natanko označiti, katero izdanje želi dobivati.

Cena Narodne enciklopedije je v predplačilu 40 Din, v knjigarnah pa po 45 Din vsak zvezek brez poštnine. Naročniki dobijo tudi za vsako knjigo izvirne platnice po 15 Din za prvo in drugo knjigo, medtem ko se bodo za tretjo knjigo brezplačno dostavile. V knjigarnah bodo stale platnice 25 Din. Opozarja se, da se naročila sprejemajo le še kratko dobo. Nasloviti jih je na Bibliografski zavod d. d. v Zagrebu, Gunduličeva ulica 29.

Otvoritev liške železnice in Jadranska razstava.

V soboto 25. julija je bila otvorjena nova liška železnica, ki tvori prvo železniško zvezo Hrvatske z Dalmacijo. Za to železnico so se Dalmatinci borili desetletja, pa so jo komaj sedaj v sedmem letu po vojni dosegli. Ob tej priliki so se priredile velike slavnosti v Splitu, ki se jih je udeležilo mnogo zastopnikov od raznih oblasti. Kralja je zastopal admiral Prica. Razen njega sta se udeležila otvoritve minister železnice Ante Radojevič in minister trgovine dr. Ivan Krajač. K otvoritvi sta se odpeljala dva posebna vlaka: eden iz Beograda, drugi iz Zagreba. Na vseh postajah nove železnice, ki vodi iz Ogulina preko Gospiča, Gračaca, Cerovca, Zrmanja, Knina na Šibenik in Split, so bili prirejani slavnostni sprejemi.

Ob tej priliki je bila v Splitu otvorjena Jadranska razstava, ki naj pokaže, kaj premore Dalmacija. Odprta ostane do 25. avgusta. Jadranska razstava je razvrščena v štirih poslopih: gledališču, kmetijski šoli, potniškem uradu in v realki, ker nobena zgradba ni bila sama dovolj velika za to prireditev. Tu so zastopane vse panoge gospodarstva, ki interesirajo Dalmacijo in so važne za njeno zgodovino in njen bodoči razvoj. Na razstavi je razvidna umetnost dalmatinskih slikarjev in kiparjev; najlepši pa je oddelek, kjer vidimo dele najrazličnejših ladij in bark in ladij, ki se še grade za plovbo po našem Jadranu. Radi velikega obsega razstave ta še ni popolna in prihajajo še vedno novi

razstavni predmeti, tako da bo vse na razstavi šele koncem tega tedna. Kar Dalmacija pridela in pridobiva, vse se tukaj vidi: žita iz raznih krajev, oljke in olje, bolhač in razne druge pridelke. Dalje bauksit, mramor, karbid, apnov dušik, cement, eterit in drugi izdelki dalmatinske industrije. Tudi zadružništvo je na tej razstavi zastopano s posebno lepo zadružno izložbo, ki kaže marsikaj onega, kar se je v Dalmaciji storilo potom zadružništva. Najbolj pade v oči velika zidna karta Dalmacije, ki nam kaže, v katerih mestih in vaseh obstojajo zadruge. Razstavljene so tudi slike zadružnih domov in zadružnih oljarn. Tu se vidijo tudi pridelki in izdelki raznih zadrug, kakor so olje, rožmarinovo olje, bolhač itd.

Istočasno je bila v Šibeniku otvorjena razstava dalmatinskih vin, na kateri so zbrani vzorci vin skoro iz vse Dalmacije. Ta prireditev ima namen pokazati, kakšne vrste vin od črnih, rdečih do belih se tam pridelujejo. To je del splitske Jadranske izložbe.

V nedelje 26. julija se je v Splitu vršilo nebroj raznih prireditev športa: tekme po suhem in po morju. Zjutraj je bil odkrit spomenik Marku Maruliču, splitskemu pisatelju in pesniku, ki je že pred 400 leti kot prvi začel spevati hrvaške umetne pesmi. Spomenik je izdelal veliki umetnik Ivan Meštrovič, ki ga je velikodušno daroval mestu Splitu.

Posebno sijajno je izpadla sobota zvečer beneška noč, ki jo je priredilo celo mesto Split. Ves Split je gorel kakor v enem samem ognju po Marjanu, po Sustjepanu, po vsej luki in okoliških bregovih. Nad tem krasnim prizorom so bili zadivljeni ne samo tuji ampak tudi vsi domačini. Split je ob ti priliki res pokazal, da zna ceniti dar, ki mu je bil dan z liško železnico, ki ga je šele spojila s svetom.

Iz življenja katoliških mož in fantov.

4. Milost božja ni vezana. V samostanu trapistov v Soligny je nedavno napravil redovne obljube p. Marija Albert, ki je bil pred svojim vstopom v samostan milijoner, junak v svetovni vojski in diplomat. V civilu se je nazival Van der Cruyssen in kot tak vršil važne državne posle v službi belgijske vlade z Nemčijo, Italijo, Holandijo in Zedinjenimi državami. Pred svojim vstopom v samostan je razdelil vse svoje premoženje, ki je znašalo več milijonov, belgijskemu društvu katoliških srednjih stanov in društvu »Bog in domovina«, ki mu je bil ustanovnik. Med vojsko je bil odlikovan s šestimi medaljami in z belgijskim in francoskim križnim redom. — V daljnjih misijonih na Novi Gvineji je pred kratkim umrl p. Boujarde, ki je bil, predno je stopil v samostan, eden najslavnejših francoskih zrakoplovcev izza zadnje svetovne vojske. Zmagal je v 28 zračnih bitkah in je bil 14-krat odlikovan. Po končani vojski je bil vstopil v red Najsvetejših Srd v Issoudunu in je odpotoval takoj, ko je bil posvečen v mašnika, v misijone. — Leta 1921. je umrl v Kollnu v odnotnem samostanu kot pozijen redovnik p. Raymond.

Bil pa je to eden najslavnejših nemških govornikov nemških katoličanov, slavnoznani knez Karol Lőwenstein, ki je pa leta 1907. zapustil vso posvetno slavo in postal to leto samostanski brat, ki je kot tak opravljaj skozi 14 let najnižja opravila v samostanu, dokler ni postal tik pred svojo smrtjo redovnik-duhovnik.

KAJ VSE LJUDJE ZMOREJO!

V Ameriki je vrgel dijak Houser diskos 50-metrov daleč, dijak Hutbard je pa skočil v daljavo 10 centimetrov manj kakor osem metrov! Dijak Osborne je skočil v višino nad dva metra, in sicer brez deske; Norvežan Hoff je pa skočil s palico čez vrstico, ki je bila napeta 4 metre in 20 centimetrov nad zemljo. Nekí Darby je že pred leti skočil z zvezanima nogama 182 cm visoko, torej seveda brez zaleta. Francoz Rigoulot je z desno roko potegnil od tal nad glavo 101 kg in sicer tako visoko, da je bila roka iztegnjena; z obema rokama je potegnil 122 kilogramov; naravnost na prsa dejal in kvišku sunil je z obema rokama 161 kg. Avstrijec Svoboda je pa najprvo

do pasu in nato na prsa dejal in kvišku sunil 186 kg! Amerikanec Paddock je pretekel 100 metrov v 10 sekundah in pol, Amerikanec Hayes pa 42 km v dobrih dveh urah in pol.

NEVESTA, KI UIDE SKOZ DIMNIK.

Angleški listi poročajo o nevesti, ki je ušla skoz dimnik. Mladi Irki so izbrali starši moža, ki ga ni marala. Ker so se bali, da bi ušla, so jo že par dni pred poroko zaprli v njeno spalno sobo. Pa je le izginila. Povpraševali so okoli in iskali so, pa niso nič dobili. Slednjic je prišla sama domov in je pripeljala s seboj mladega moža, pa ne ženina, ampak soproga. Angleške sobe imajo še kamine, kakor so pri nas v starih hišah. Skoz tak kamin in nato skoz dimnik je splezala ven, na strehi jo je čakal njen ljubimec, hitela sta po strehah in sta stopila pred uradnika, ki ju je poročil na hitri angleški način. Na obleki se ji je še poznalo, kakšna je bila njena pot v prostost.

STRUPENE ŽABE.

Iz jugoameriške republike Kolumbia je prinesla neka angleška ekspedicija žabe domov v London, ki imajo rdečo kožo in izločujejo strupeno tekočino. Ta tekočina jim služi za orožje proti večjim živalim. S strupom žab namažejo domačini konce pušic, da imajo z njimi na lovu več-

je uspehe. Ena žaba zadostuje za petdeset pušic. Indijanci uporabljajo tudi barvilo, ki ga dobivajo iz kože žab, za barvanje udomačenih zelenih papirj.

SLONI V BOJU.

Na državni angleški razstavi v Wembleyu v Londonu imajo tudi tri slone. Na razpolago jim je velik ribnik, da se hodi kopat. Ko je bilo zadnjic enkrat zelo vroče, so se začeli v ribniku prav po slonovski pretepati: brizgali so vodo drug v drugega. Vse je letelo preč. Nekdo je izračunal, da so bili vsi trije 200 let stari in tehtali 14.000 kilogramov.

DESETLETNA DETEKTIVKA.

Najhna ameriška deklica je že desetimi leti spoznala svoj pravi poklic. Videla je, da je nekdo v domačo hišo vstopil, zaprla ga je in je šla po odrasle, da so ga prijeli. »Prav nič se nisem bala,« rekla, »zdelo se mi je kakor v kakšni policijski postaji.« In je tudi postala ter dobila pri newyorški policiji prav dobro službo.

Mnogo prištedite, ako se pri nakupu vsakovrst. blaga obleke zaupno obrnete na že 40 let obstoj. Ivrski **Crobath** FRANCIS **Kranj** Postregli Vam bodo z najboljšim blagom po strojno solidni ceni.

Razno.

Dragocena preproga. Preproga velike pretečnosti in velike vrednosti je prišla v London. To preprogo so napravili ok. leta 1550 za kraljevo palačo v perzijskem mestu Isfahan. Leta 1698 jo je perzijski vladar podaril ruskemu carju Petru Velikemu. Ta jo je podaril nemškemu in avstrijskemu vladarju Leopoldu I. (1658-1705), in je ostala na Dunaju kot lastnina Habsburžanov. Sedaj sta jo za visoko ceno kupila Londončana Cardinal in Harford. Za prevoz so napravili poseben zaboj, s črnatsto pločevino okovan. Od Dunaja do mesta Calais ob francoski obali, kjer je prevzela zaboj angleška ladja, je stražito zaboj oboroženo spremstvo.

Zdravljenje jetike. V neki bolnišnici na Škotskem zdravijo pljučno jetiko z vbrizganjem na poseben način pripravljene- ga zraka. Dosedanji uspehi so zelo povoljni.

Ta je pa lepa! V bolnišnici mesta Capetown v Južni Afriki so pripeljali triletnega dečka in so videli, da ima tako zvano »kadivsko srce«. Vsak dan je pokadil par pip tobaka in 10 cigaret.

Bogati berači. Na Angleškem je veliko moderno kopališče Bath. Kopališka uprava bi bila rada videla, da bi številni be-

Dr. Ivan Pregelj.

Božji mlini.

»Tudi mene,« je prekinil pripovednika direktor. »Prav ste rekli, vedno je tisti dobrotnik vaški župnik in le imena so različna in druga vsakokrat.«

»O, kako mi je to všeč, da tako mislite, gospod direktor,« se je razvel redovnik. Gospod pa je zamahnil z roko in dejal:

»Čast komur čast. Tudi vaški samostani so odgijali iz svojih »kloštrskih mucov« že marsikakega uglednega moža. Le škoda, da je ta in oni to tako bridko hitro in popolnoma pozabili.«

»Ne sodimo,« je odvrnil oče Romuald. »Saj ne delamo dobro zaradi sebe, delamo zaradi Boga, ki je tako učil.« Umolknil je za trenotje, potem je dejal:

»Pa sedaj čujte še zadnji del moje povesti. Oni župnik je spoznal, da sem nadarjen. Dal me je v šole. O počitnicah pa sem hodil k njemu. Od leta do leta me je bolj ljubil in tudi jaz sem ga cenil kakor strica. Podpiral je tudi moje posebno nagnjenje, ko je spoznal, da imam nekaj slikarskega talenta, dasi se je moral premagati, preden je to storil. Danes ga razumem, tedaj ga nisem. Vedel je, da sem Marijin, pa se je bal, da me ne bi odvrnila slikarska nečimurnost od prvega poklica. Tako sem dovršil latinske šole in se vrnil srčen in ponosen k njemu. Tedaj me je vzel za roko in me vedel v svojo sobo. »Poznam te,« je rekel, »da si pošten in zato upam, da mi boš odkrito povedal, kako misliš. Prišel je čas, da si izvoliš življenski stan. Res je, da sem po svojih močeh nekaj storil za te, da si se izšolal. Pa ne misli, da zato zahtevam, da moraš izvoliti stan, ki ti ga jaz želim in ki bi najprimernejše uresničil željo tvoje rajne matere in botre. Voli sam in po svoji vesti. Meni pa povej, kako misliš, da bom vedel. Govori brez bojzani. Ne bom te zavrgel, če mi ne moreš ustreči. Kaj ne, slikarska slava te miče.« Tako je dejal župnik. Hvala Bogu, da sem mogel odgovoriti iz vsega srca, da mi prija slikati, a da sem za svoj

pravi stan že davno izbral duhovništvo. Teda je o zajokal in me objel. Par dni pozneje je sam nekega prošnja do škofije, naj me sprejmejo v bogoslovje. Toda Bog je obrnil drugače, kakor sva bila midva župnikom sklenila.«

Oče Romuald se je nasmehnil, ko je opazil, kako presenečeno je pogledal direktor. Nato je dejal vedro:

»Da, tako je, kakor sem rekel. Ni mi bilo namenjeno, da postanem svetni duhovnik, nego da bom samostanec. In prav je tako. Pa čujte še, kako je prišlo tako. Tiste počitnice sem hotel še posebej porabiti za svoje postransko veselje. Po ves dan sem sedel na prostem in risal. Pa kar vse, kar mi je prišlo pred oči. Slikam nekega dne baš staro, polerazpalo kočjo kraj gozda. Ves sem zaverovan v svoje delo. Nenadoma se ozrem. Za menoj stoji starejši gospod z mlado deklico. Še sem ves osupel, ko gospod spregovori, se predstavi, čestita k sliki, predstavi svojo hčer in povpraša po razmerah in ne končno povabi k sebi v sosedni trg, kjer se je mučil na letovišču. Ne bom imenoval imen, a bil je bogat, izobražen in dober človek in deklica je bila lepa, dobra. Prav kmalu sem bil kakor domač.«

Nekako v zadregi je oče Romuald zakasajal. Potem je začel pripovedovati zelo hitro.

»No glejte, saj razumete, kaj bi se bilo utegnulo razviti iz takih novih okolščin. Res mi je tudi gospod obljubil podporo, če hočem iti spopolnjevati svoje slikarske talente. Njegova hčerka me je spričo očeta s toplim pogledom prosila in jo živo čujem še zdaj: »Dajte, gospod, recite, da sprejmete. Moj papa je dober, zelo dober.« Bila je tudi sama zelo dobra deklica in ne bom tajil, da mi je bilo hudo spričo njenih dobrih besedi. Nič nisem povedal, kako je bilo, menoj, dejal sem le, da hočem teden dni časa, da premislim. Tako sem se vrnil od onih k župniku. Dva dni nisem mislil nič drugega nego, kaj naj storim. Tretji dan je negotovost zrastle v meni v strašno napetost. Saj ni bilo nič slabega, a vendar se še danes ne morem ubraniti občutja, da sta se v

tistih urah, prav kakor verujejo naši ljudje, tepla angel in hudič za mojo dušo. In ne vem, kdo bi bil zmagal, da mi ni prišel moj dobrotnik, moj župnik na pomoč. Prav nič se mu nisem zaupal, a uganiti je nejasno klevalo v meni, krčevito sem se moral »Trpiš?« »Trpim!« sem odgovoril. »Pojdi k materi!« je velel; »Marijin si vendar,« je pripomnil, »dala ti je videti. Meniš li, da ti zdaj ne bo pomagala?« Tako je rekel. Jaz pa sem vstal in šel v cerkev. Dolgo je nejasno klevalo v meni, krčevito sem se moral boriti za verno besedo v molitvi. Tedaj sem zatislil oči, da bi se povsem zbral. Bilo mi je do ihtenja, čul sem svojega lastnega srca kipeči udarec. Mimogrede pomislim, kako velik dar so človeške oči. Nenadoma — kakor takrat, ko sem izpregledal, začutim ono isto neskončno sladko roko, roko, kakor da mi gre čez oči in čelo... pogledam, zrem mirno nebeški Materi v obraz. Neskončna žalost in radost mi stisne grlo, od ganotja in hvaležnosti, zastočem, zajočem na glas, dvignem roko s tremi prsti proti sliki in prisežem: »Tvoj, samo Tvoj, Marija, da smrti!« Nato sem vstal, našel župnika, mu vse povedal, kaj se mi je prigodilo zadnje tedne in dni. Napisal sem nato kratko pismo onemu gospodu, da ne morem sprejeti njegove ponudbe. Nato sem stopil k župniku, da dovršim, kar sem bil domislil prej v cerkvi; povedal sem mu, da odidem takoj. Vprašal je začuden, kam da mislim. Odvrnil sem, da grem v samostan, ker se bojim sveta, ki ima toliko mamljivega. Molče me je objel župnik, blagoslovil in šel sam pripravljat potrebno za pot. Vso noč sva se nato vozila v mesto. O petih zjutraj je on odmaševal, potem sva šla k očetu gvardijanu. Sprejeli so me med novince in za posebno odlikovanje mi je, da smem že petdeset let bivati v istem samostanu, za kar bodita »Bog in mati Marija zahvaljena. To, gospod direktor, je moja povest.«

»Oče Romuald,« je vzkliknil tedaj direktor. »Prečudno sveta je povest vašega življenja. Kot umetniku sem vam čestital, kot človeka pa vas blagrujem. Moj Bog, kako strašne reči so doživeli tisoči drugih umetnikov. Srečni ste. Imenoval bi vas brata Angelika, saj poznate njegove nebeško lepe podobe, brata Angelika Drugega bi vas imenoval.«

»Ne slavite me,« je odvrnil redovnik. »Tudi samostan ima svoje skušnjave, tudi v celicah smo grešni ljudje. Kar se mene tiče, sem vrhu vsega živo prepričan, da sem vse prej, kakor vzgleden redovnik in da mi predstojniki tega le povedati nočejo, ker potrpijo z menoj, uverjeni, da sem umetnik, kakor ste me vi, gospod direktor, in vaši vrstniki blagovolili krstiti. Bodi, kakor pravite! Jaz pravim drugače. Caecus Marianus sum — slepec Marijina um.«

Vstal je živahno in se vzravnaval kakor mladenič. Vedro se je ogledal po vrtu. Zdelo se je, da se bo zopet začudil, kako lep je svet v solncu, sinjini nebes in v cvetju in kolik božji dar so zdrave oči. Tedaj se je oglašil direktor:

»Dovolite, oče Romuald! Kaj pa je vez med vašo povestjo in med sliko? Jaz namreč prave zveze ne najdem. Ne vem, morda sem preslišal...«

»Niste preslišali,« ga je prekinil redovnik. »Tako, glejte je s pripovedovalci. Najvažnejše povedati pozabijo. Posediva zato še za trenutje, dasi bo menda zdaj slika z vašimi slugami že v moji celici. Nič ne de, ne smem biti nestrpen, rekli bi, da sem vendar samoljuben, kar res nočem biti. To je pa že res, da to svojo sliko že težko pogrešam in ni bila mala žrtev, ko sem jo vam prepustil, da ste jo poslali na razstavo. Pa čujte o sliki in povesti. To vam je menda že znano, da sem slikal to eno sliko vseh petdeset let svojega samostanskega življenja.«

»Vem,« je odvrnil direktor, »in umem.«

»Dobro,« je dejal redovnik, »potem tudi umete, čemu sem izbral Kristusov čudež nad slepimi. Mene samega je doletela taka sreča.«

»Pa ste naslikali dva slepca. Čemu tako?«

Prvič iz spoštovanja do evangeljske besede, drugič pa zato, da bi čim določneje povedal, da se more zgoditi čudež kjerkoli in kadarkoli, če je božja volja delati dobro vedno le s telesnimi čudeži, ko je notranjih dušnih temveč potreba. A tega gotovo ne razumete, ker niste spovednik.«

»Razumem,« je odgovoril direktor, »a nekaj moram vendar pripomniti. Na vaši sliki ste žrtvovali največ ljubezni obličju Izveličarjeve matere, katero naslikati po evangeljski besedi vendar niste bili vezani; nasprotno pač. Tu ste kot oni vaš tekmeč kaj svobodno ustvarjali.«

»Res je tako,« je dejal oče Romuald. »Zato čujte še nekaj opomb. Moj prvi načrt o sliki je bil, da bi uprizoril svojo lastno ozdravljenje. Pa sem zavrgel to misel. Preveč nečimurna se mi je zdelo. Tudi ni kaj početi s čudežem v naših časih. In risati bi bil moral vendar naše ljudi, našo obleko, skratka naš čas in življ.«

»Popolnoma jasno, da je tako.«

»Tako sem segel po svetopisemski zgodbi. Pa zdaj je bilo le treba v novem zasnutku podati nekaj svojega, recimo, da sem čutil potrebo ponazoriti iz nekake hvaležnosti Njo, ki je meni dala videti.«

»Razumem.«

»In kako da še daljnega ne razumete,« se je tedaj začudil oče Romuald, »še daljnega? Kot Marijin vitez sem moral svojo gospo vendar slikati z očmi ljubezni. In zato sem slikal to obličje petdeset let.«

Direktor se je oddahnil. Nato je napol vprašal, napol ugibal: »Posneli ste brezmadežne Matere lice po obličju svoje matere?«

»Hotel sem —,« je odvrnil redovnik tiho.

»Hoteli ste, pa niste mogli, ker ste vi videli svojo mater komaj nekaj trenutij in še to le v svojem tretjem letu.«

»Tako je, se mi zdi.«

»Zato pa ste le mislili na svojo mater. Slikali ste po nekem drugem obličju.«

»Saj veste!«

»Vem,« je dejal toplo direktor, »nič slabega ne bom povedal. Po obrazu one deklice ste slikali, ki vas je prosila, da sprejmete ponudbo njenega očeta. Ali ni tako, oče Romuald?«

rači vsaj poleti ne nadlegovali gostov, in jim je sporočila, da bo dala vsakemu določen znesek. Berarči so se zbrali in so odgovorili, da tisti znesek sicer tudi sprejmejo in da bodo zgornji z javnih prostorov, da jim pa morajo dati poleg tega še polovico »rednih« dohodkov, in sicer naprej. Nekf slepec je naračunal svoje tedenske dohodke v poletnih mesecih na 2400 dinarjev.

Avtomobilistov je bilo v Zedinjenih državah Severne Amerike na koncu leta 1924 17.600.000, torej za pet in pol milijona več, kakor je v Jugoslaviji ljudi. Vsak česti Amerikanec ima že svoj avto, z otroci vred. Pri nesli so pa avtomobili lastni 225 milijonov dolarjev davkov, od katerih so 185 milijonov porabili za ceste, ki jih ravno avtomobili najbolj rabijo.

Na kolesu okoli sveta potujeta 25letni Italijan Gibelli in 19letni Čeh Kundinger. Sedaj sta v Indiji. Gibelli je prišel svoje potovanje že leta 1920, v Brasiliji; Čeha je dobil v prednjaziskem mestu Bajrut, in sedaj kolesarita skupaj po svetu okoli.

Mačka mati zajca. V Boadsworthu na Angleškem je dobila mačka 3 mrtvi mačici. Šla je na polje, je ujela mladega zajčka in mu je sedaj mati.

Prijazna dekla. Pri 85letni vdovi Eleni Zaccagna v Neapolu je služila Ogrinja Ida Belf. Z dvema pomagačema je vdria ponoči v spalnico vdove in je zahtevala denar od nje. Vdova ni hotela dati, pa so ji pokradli vse, denar in vrednostne papirje, v skupni vrednosti 150.000 lir.

140 let star je neki Arabec v Palestini. Zadnjič smo poročali o 154 let starem Turku; Arabec torej ne zaostaja daleč za njim. Rojen je bil leta 1786 ali 1787, torej takrat, ko je pri nas vladal cesar Jožef II. Dvanajst let star je prišel v Sirijo in je videl tam Napoleona. Se zmeraj zelo rad je. Ko je bil 70 let star, se je prvič oženil, pred kratkim pa spet.

HAVRE-NEWYORK, samo 6 dni čez morje.

FRANCOSKA LINIJA
(FRENCH LINE.):

Cie. Gle. Transatlantique in družba Chargeurs Reunis za pomorske vožnje v severno in južno Ameriko, Avstralijo ter Kanado

Ekspresparniki: 'Paris', 'France', 'de Grasse'.

Vozne listke in tozadevna pojasnila daje

Ivan Kraker zastopnik v Ljubljani
Kolodvorska ulica 41.

Kupujejo se suhe gobe

vedno in v vsaki množini ter plačujejo najbolje, kakor tudi kumno, janež, fižol itd. — Trg. firmas J. KUŠLAN, trg. z dežel. pridelki, Kranj, Gorenj.

Cerkveni PARAMENTI: črni pluvial, vijolični plašč, rudeči plašč, predvojno blago, naprodaž. Na ogled pri Uršulinkah v Ljubljani (na porti).

HLODE smrekove in jelove, kakor tudi vsakovrstni drugi okrogel les, se kupuje po najvišjih dnevnik cenah. Žaga tudi tuji les za plačilo. — PARNJA ŽAGA V KRANJU. 5116

Specialna mehanična delavnica za popravo pisalnih, računskih in drugih strojev **LUDVIK BARAGA**, Ljubljana, Selenburgova ulica 6

FIŽOL vseh vrst, suhe gobe, repno seme, kumno, mravljinčna jajca in druge pridelke kupuje

Sever & Komp. Ljubljana.

Ceno sporočamo na zahtevo.

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani

Marijin trg štev. 8

sprejema hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obrestuje najugodneje. - Vezane vloge obrestuje po dogovoru. - Podeljuje prosti dobremu poročstvu osebne, trgovske in obrtne — posebno kratkoročne kredite.

Kdor hoče kupiti za spomlad dobro in solidno, se naj obrne na manufakturno in modno trgovino

„Podvelbom“

Češkuti & Zajc

Ljubljana, Stari trg štev. 3

DVA MIZARSKA POMOČNIKA sprejme v trajno delo JEGLIČ, Šlamperka, Trebnje. 5225

Excelsa

najboljši in vendar najcenejši stroj za rodbino in obrt.

Nadomestni deli za vse stroje.

J. Gorec, Ljubljana, Palača Ljubljanske kreditne banke

Najboljša kolesa najceneje.

Vsakovrstne dele in opremo.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja **premog**

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni češkokostovski in angeški koks za litvarne in domačo uporabo, kovaški premog in briquete.

Naslov: Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15/1.

Šivalni stroj dober in cenen, si kupite le pri L. REBOLJ v Kranju.

Je li osvoboditev bolečin vredna ene poizkušnje?

Potem se ne tožil temveč poskušaj: LE-KARNARJA FELLERJA „ELSAFLUID“. Imaš bolečine v obrazu? Na celem telesu? Muči li Te revmatizem, glavobol? Zobobol? Ako si preobčutljiv proti mrzlemu zraku? Ti bo trljanje z Elsafluidom olajšalo bolečine, Te okrepi in osvežilo. Znotraj za želodec, pri krčih, bolečinah nekoliko kapljic na sladkorju. Mnogo izdatneje in bolje kot francosko žganje, najbolje sredstvo te vrstle Z zavojnino in poštino vred stane:

1 paket s 6 dvojnat. ali 2 spec. stekl. 62 Din
2 paketa s 6 dvojnat. in 2 spec. stekl. 96 Din
3 paketi s 12 dvojnat. in 2 spec. stekl. 130 Din
6 paketov z 18 dvojnat. in 6 spec. stekl. 240 Din

Naročila naj se natančno naslove na:

EUGEN V. FELLER, lekarnar

v Stubici Donji, Elsatrč 16 — Hrvatska.

Za dopolnitev paketa se priporoča: Elsa-kroglice, mlo odvajalno sredstvo z dobrim uspehom. Elsa-ribje olje krepi slabe otroke in odrasle.

Najboljši šivalni stroj je edino le Josip Petelinca

znamke Gritzner in Adler za rodbino, obrt in industrijo Ljubljana blizu Prešernovega spomenika, ob vodi Pouk v vezanju brezplačen. Večletna garancija. Delavnica za popravila Na voliko Telefon 913 Na malo

PO ZELO ZNIŽANIH DNEVNIH CENAH

si lahko nabavite raznovrstno manufakturno blago za ženske in moške obleke ter k temu spadajoče potrebščine, nadalje vseh vrst galanterijo kakor tudi specerijsko blago in železnilo pri

R. Rutnerja nasl., Vrhnika

Na zalogi vse potrebščine za šivilje in krojače, katerim dajem popust. - Potrežba točna in solidna.

Ječmen in rž

v vsaki množini kupuje po najvišjih cenah trdki

Ivan Pestotnik in drug

LJUBLJANA :: Resljeva cesta 3, telefon 949

Če potrebujete elektromotorje ali če hočete izgraditi električne centrale, obračajte se na:

Škodove zavode

zastopstvo za Slovenijo

Selenburgova ul. 7

Poset inženirja je brezplačno na razpolago.

Jamci Vam **JAKOST** in **PRISTNOST** *Poljska cikorija!*

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57 in 470.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzjav.: Gospobanka.

Račun poštnege čekovnega urada za Slovenijo št. 11.945

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Račun poštnege čekovnega urada v Zagrebu št. 39.080

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad K 60,000.000.—, vloge nad K 600,000.000.—

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski oddelk: Direktne zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.